

ارائه الگویی جهت تسهیل انتقال فناوری با محوریت واسطه های نوآوری باز

هادی حسینی

دانشجوی دکتری دانشگاه آزاد اسلامی واحد تهران جنوب

ناصر آزاد (نویسنده مسؤول)

عضو هیئت علمی دانشگاه آزاد اسلامی واحد تهران جنوب

Email: n_azad@azad.ac.ir

منوچهر منطقی

عضو هیئت علمی دانشگاه مالک اشتر

محمود مدیری

عضو هیئت علمی دانشگاه آزاد اسلامی واحد تهران جنوب

تاریخ دریافت: ۹۷/۱۰/۱۸ * تاریخ پذیرش ۹۸/۰۳/۱۲

چکیده

این پژوهش به بررسی نقش واسطه های نوآوری باز در تسهیل برقراری ارتباط بین شرکت های صنعتی (متاقاضیان فناوری) و شرکت های فناوری محور (ارائه دهنده های فناوری) می پردازد. همواره تبادلات فناورانه و رفع نیازهای صنعت با چالش های بسیاری مواجه است. در این میان، وجود نهادی به منظور تسهیل فرآیند تبادل فناوری در جهت افزایش تعاملات از اهمیت بسیاری برخوردار خواهد بود. با این حال، آن گونه که تجارب گذشته نشان می دهد، در کشور ما نهادهای واسطه، عملکرد مناسبی نداشته و تبادلات فناورانه، از شرایطی مطلوبی برخوردار نیست. بدین منظور ارائه الگویی برای راه اندازی چنین نهادی، هدف این پژوهش است. روش استفاده شده در این پژوهش به صورت کمی است. در ابتدا کارکردهای نهاد واسطه استخراج شده و سپس با استفاده از تکنیک دلفی فازی کارکرد مناسب برای یک نهاد واسطه در کشور شناسایی و تقسیم بندی شده است. در ادامه اقدام به بررسی اثرگذاری و اثربخشی و تعیین ارتباطات میان عوامل با استفاده از تکنیک دیمیتل فازی کرده و با تکنیک تحلیل شبکه فازی وزن دهی و اولویت بندی کارکردها مورد بررسی قرار گرفته است.

کلمات کلیدی: نوآوری باز، واسطه های نوآوری باز، کارگزاران، تجزیه و تحلیل شبکه های فازی، دلفی فازی، دیمائل فازی.

ارائه الگویی جهت تسهیل انتقال فناوری با محوریت واسطه های نوآوری باز

هادی حسینی

دانشجوی دکتری دانشگاه آزاد اسلامی واحد تهران جنوب

ناصر آزاد (نویسنده مسؤول)

عضو هیئت علمی دانشگاه آزاد اسلامی واحد تهران جنوب

Email: n_azad@azad.ac.ir

محمود مدیری

عضو هیئت علمی دانشگاه آزاد اسلامی واحد تهران جنوب

منوچهر منطقی

عضو هیئت علمی دانشگاه مالک اشتر

تاریخ دریافت: ۹۷/۱۰/۱۸ * تاریخ پذیرش ۹۸/۰۳/۱۲

چکیده

این پژوهش به بررسی نقش واسطه های نوآوری باز در تسهیل برقراری ارتباط بین شرکت های صنعتی (متاقاضیان فناوری) و شرکت های فناوری محور (ارائه دهنده های فناوری) می پردازد. همواره تبادلات فناورانه و رفع نیازهای صنعت با چالش های بسیاری مواجه است. در این میان، وجود نهادی به منظور تسهیل فرآیند تبادل فناوری در جهت افزایش تعاملات از اهمیت بسیاری برخوردار خواهد بود. با این حال، آن گونه که تجارب گذشته نشان می دهد، در کشور ما نهادهای واسطه، عملکرد مناسبی نداشته و تبادلات فناورانه، از شرایطی مطلوبی برخوردار نیست. بدین منظور ارائه الگویی برای راه اندازی چنین نهادی، هدف این پژوهش است. روش استفاده شده در این پژوهش به صورت کمی است. در ابتدا کارکردهای نهاد واسطه استخراج شده و سپس با استفاده از تکنیک دلفی فازی کارکرد مناسب برای یک نهاد واسطه در کشور شناسایی و تقسیم بندی شده است. در ادامه اقدام به بررسی اثرگذاری و اثربخشی و تعیین ارتباطات میان عوامل با استفاده از تکنیک دیمیتل فازی کرده و با تکنیک تحلیل شبکه فازی وزن دهی و اولویت بندی کارکردها مورد بررسی قرار گرفته است.

کلمات کلیدی: نوآوری باز، واسطه های نوآوری باز، کارگزاران، تجزیه و تحلیل شبکه ای فازی، دلفی فازی، دیمائل فازی.

۱- مقدمه

نوآوری باز همان پارادایمی است که در آن شرکت‌ها از ایده‌های علاوه بر ایده‌های درونی، و از مسیر درونی و بیرونی به بازار در مسیر پیشبرد فناوری خود استفاده می‌کنند (Chesbrough, 2012). واسطه‌های نوآوری باز به عنوان پلی برای ارتباط با فناوری‌ها و نوآوری‌ها در نظر گرفته می‌شود که سازمان‌ها باهدف حل نیازهای خود از آن‌ها بهره‌برداری می‌کنند. نیاز به وجود واسطه‌ها در گذشته چندان احساس نمی‌شد اما به تدریج و با ورود رویکرد نوآوری باز و استفاده از آن توسط سازمان‌ها در چهت ارائه محصولات و خدماتی باکیفیت، حل مشکلات و رقابت با سایر سازمان‌ها اهمیت به کارگیری واسطه‌ها و ایفای نقش آن‌ها بیش از پیش نمایان شد (Chesbrough & Schwartz, 2007). در تعریف واسطه‌های نوآوری باز می‌توان گفت آن‌ها، سازمان‌ها و یا افرادی هستند که به عنوان کارگزار در بخش‌های مختلف فرآیند نوآوری باز میان دو یا چند نفر، به واسطه‌گری سازمان‌ها (Nilsson & Sia-Ljungström, 2013) می‌پردازند. در خصوص اهمیت واسطه‌ها در پژوهشی بیش از ۸۰ درصد سازمان‌ها بیان کرده‌اند که برای توسعه محصول خود نیازمند واسطه‌های خارجی هستند. همچنین در سایر فرآیندهای مرتبط با نوآوری باز، سازمان‌ها از واسطه‌های نوآوری باز به میزان مختلف استفاده می‌کنند. به عنوان نمونه سازمان‌ها از همکاری واسطه‌ها برای مدیریت فناوری به میزان ۴۰ درصد، مدیریت ایده‌ها به میزان ۳۰ درصد، مدیریت پورتفولیو به میزان ۱۵ درصد، استفاده کرده‌اند (Oliver et al., 2011). در تعریف واسطه‌های نوآوری باز ذکر شده است که آن‌ها بازیگرانی هستند که می‌توانند فرصت‌هایی را ایجاد کنند تا دیگر بازیگرانی که به عنوان توسعه‌دهنده یا مصرف‌کننده شناخته می‌شوند، محصولات در حال ظهور را خلق و یا به کارگیرند (Stewart & Hyysalo, 2008). از واسطه‌های نوآوری باز نامهای مختلفی از قبیل پل زنده، مرزشکنان^۱، جمuspیاری ابتکارها^۲ و واسطه‌های انتقال فناوری یادشده است (Elyasi, 2011). با توجه به لزوم برقراری ارتباط میان متقاضی و تأمین‌کننده فناوری به منظور پاسخ به مسئله صنعت (Ye & Kankanhalli, 2013)، جهت تسهیل در شکل‌گیری این ارتباط نیاز به وجود واسطه‌ها است- (Ljungström, 2013; Ulrich, 2013). هدف واسطه‌های نوآوری باز است (Nell & Lichtenthaler, 2011). واسطه‌ها می‌توانند هزینه و زمان نوآوری در محصول و فناوری‌ها را کاهش داده و سرعت اکتساب و به کارگیری از دانش و فناوری را افزایش دهند. از این‌رو، احتمال ارائه محصول به بازار افزایش خواهد یافت (Diener & Piller, 2010). بنابراین هدف این پژوهش ارائه الگوی برای واسطه‌های نوآوری باز است. همچنین سؤال این پژوهش این است که الگوی مناسب برای راهاندازی نهاد واسطه در کشور چگونه است؟ در این پژوهش ابتدا به معرفی نهادهای واسطه پرداخته و پژوهش‌های پیشین بررسی می‌شود. در ادامه کارکردهای واسطه‌ها استخراج و درنهایت با استفاده از تکنیک‌های تصمیم‌گیری مدل پیشنهادی مورد تحلیل قرار می‌گیرد.

در این قسمت از مقاله به بررسی مبانی نظری و پیشینه پژوهش می‌پردازیم:

الف) مبانی نظری پژوهش

مشخصه‌های بازار فناوری نشان می‌دهد که معاملات فناوری غالباً بسیار دشوار و پیچیده‌تر از معاملات محصول است. این موضوع بیشتر به دلیل ماهیت ضمنی دانش استفاده شده در این فناوری‌ها است. همچنین، بازار فناوری دارای مشکلاتی همچون عدم قطعیت، هزینه معاملات بالا و دشوار بودن شناسایی مشتریان بالقوه است (Nell & Lichtenthaler, 2011). علاوه بر این، در همکاری‌های فناورانه مسئله اصلی تنها به یافتن همکار مطرح نیست بلکه طیف وسیعی از فعالیت‌ها از جمله تشریح مسئله، صورت‌بندی، تشکیل بانکی از فناوری‌های عرضه شده و متقاضیان صنعتی و انتخاب موارد مناسب را شامل می‌شود (Dong & Pourmohamadi, 2014). واسطه‌های نوآوری باز زمانی در انتقال فناوری ایفای نقش می‌کنند که مخترع فناوری توان تجاری‌سازی آن را ندارد. این ناتوانی به دلایل مختلفی همچون عدم وجود منابع، نبود کسب‌وکار و دانش بازاری

¹ Boundary spanners

² Crow-sourcing initiatives

موردنیاز و سایر مواردی از این قبیل اتفاق می‌افتد که واسطه‌های نوآوری باز در این موقع، حمایت‌های متنوعی ارائه می‌دهند (Marine et al., 2017).

سازمان‌ها برای غلبه بر این پیچیدگی‌ها و حداکثر بهره‌برداری از ظرفیت‌های آن به واسطه‌های نوآوری باز نیاز دارند. از منظر دولت وجود واسطه‌های نوآوری باز حداقل به دو دلیل اصلی ایجاد می‌شود: اول اینکه آن‌ها توان دولت را برای ایجاد نوآوری باز Gasco-Hernandez et al., 2017) افزایش می‌دهند. دوم اینکه ارتباط دولت را با افراد و سازمان‌های نوآور برقرار می‌کنند (Morgan & Crawford, 1996). واسطه‌های نوآوری باز عموماً بر روی بازاریابی و جستجوی فناوری‌ها تمرکز می‌کنند (Leeuwis, 2009; Visser & Atzema, 2008). اما کارکردهای دیگری هم دارند که شامل: شناسایی همکاران، کمک به یکپارچه‌سازی فناوری، انتخاب تأمین‌کننده، پشتیبانی در انعقاد قرارداد، مطابق نمودن راهکارهای ارائه‌شده با نیازهای سازمان‌ها است (Howells, 2006). محققان بسیاری بیان کردند که واسطه‌های ایده‌آل در کشورهای مختلف و حتی بخش‌های مختلف، با یکدیگر متفاوت هستند (Klerkx & Klerkx, 2008). همچنین در کشورهای مختلف نهادهایی به منظور واسطه‌گری نوآوری باز ایجاد شده است. از آن جمله می‌توان به ناین‌سیگما³, بی‌امج⁴, بت⁵, اینونگیت⁶, اینوستیبو⁷ و آیدیاکانکشن⁸ اشاره کرد. برخی از این مراکز مستقیماً در فرآیند نوآوری باز مداخله می‌کنند و برخی مانند کالیپر⁹ و ناتینگاهم اسپیرک¹⁰ به صورت پشتیبان نقش‌های تکمیلی نوآوری باز از قبیل توسعه فناوری و آموزش منابع انسانی را بر عهده دارند (Azad & Hosseini, 2018).

(ب) مطالعات پیشین

تاکنون تحقیقات اندکی در خصوص دسته‌بندی و ارائه مدلی از واسطه‌ها انجام شده است. شاید اولین دسته‌بندی واسطه‌ها را بتوان به هاول ارجاع داد (Howells, 2006) که در ادامه داینر و پیلر مدل هاول را توسعه داده و بر اساس نوع سرمایه‌گذاری و حوزه صنعتی واسطه‌ها را دسته‌بندی کرده‌اند. این دسته‌بندی در جدول ۱ آمده است. نکته حائز اهمیت در این دسته‌بندی توجه به واسطه‌های محاذی است. واسطه‌های محاذی می‌توانند در بستر پلتفرم‌ها فعالیت داشته باشند.

جدول شماره (۱): دسته‌بندی واسطه‌ها (Diener & Piller, 2010)

محیط	ویژگی‌های محتوایی	نوع سرمایه‌گذاری	سرمایه‌گذاری دولتی
فضای غیرمحاذی	در حوزه صنعتی یکسان	سازمان‌های همکاری کننده فنی مانند انجمن‌های صنعتی	کارگزاران فناوری
	در حوزه‌های صنعتی مختلف	خدمات کسب‌وکار مشوق دانش	مراکز رشد کسب‌وکار
فضای محاذی	در حوزه صنعتی یکسان	واسطه‌های نوآوری محاذی	*
	در حوزه‌های صنعتی مختلف	واسطه‌های نوآوری محاذی	*

ژیلبرگ (۲۰۱۷) گونه‌شناسی واسطه‌ها را به صورت زیر بیان کرده است (Zylberberg, 2017):

۱- واسطه‌های سودمند: این دسته دسترسی به زیرساخت، محققان و تکنسین‌ها را فراهم می‌کنند.

۲- واسطه‌های خالق: این نوع از واسطه‌ها، به حالت سنتی مفهوم واسطه نزدیک‌تر هستند. این واسطه‌ها با خلق دانش، به توسعه و اکتساب مزیت رقابتی خدمات و محصولات برای ارائه به مشتری می‌پردازند.

۳- واسطه‌های سازنده: هدف اصلی این دسته، رفع یک مسئله خاص و یا رفع یک چالش بیان شده از سوی متقاضیان است.

³ NINESIGMA

⁴ b2match

⁵ Yet2

⁶ Innongate

⁷ Innocentive

⁸ Ideaconnection

⁹ Caliper

¹⁰ Nottingham-Spirk

۴-واسطه‌های پیمانکار: واسطه‌هایی که نقش نزدیک‌تری را نسبت به بازار داشته و دسترسی محدودی به سرمایه‌گذاری عمومی دارند.

استوارت و هیسالو (۲۰۰۸) در پژوهش خود واسطه‌ها را بر اساس دو معیار دسترسی و تحويل به چهار دسته تقسیم‌بندی کرده‌اند. دسترسی بدین معنی است که واسطه نوآوری باز تا چه میزان با شبکه منابع مورد نیاز در تعامل است. تحويل به معنای روشی است که واسطه برای پشتیبانی از متقاضیان در فرآیند نوآوری باز، شناسایی راهکارها و برقراری ارتباط با ارائه‌دهندگان راهکار استفاده می‌کنند. بر اساس این دسته‌بندی چهار نوع واسطه مختلف به شرح زیر معرفی می‌شود (Stewart & Hyysalo, 2008):

گردآورنده‌پشتیبانی در راستای دسترسی به منابع و دریافت راهکارها

کارگزار: فراهم نمودن راهکارها از منابع مرسوم و شناخته‌شده

واسطه: استفاده از منابع مرسوم و شناخته‌شده برای برقراری ارتباطات

اتصال‌دهنده: برقراری ارتباط با ارائه‌دهندگان پروپوزال و ارائه‌دهندگان راهکار

لوبز و وانهاربک در بررسی‌های خود واسطه‌ها را به چهار دسته مشاوران نوآوری، انتقال‌دهندگان نوآوری، مراکز رشد نوآوری و واسطه‌های نوآوری تفکیک کرده‌اند (Lopez & Vanhaverbeke, 2009). ون لنته و همکاران عقیده دارند که باید میان دو گروه از واسطه‌ها تمایز قائل شد. دسته اول که به واسطه‌های سنتی شناخته می‌شوند، به عنوان منبع نوآوری مطرح و وظیفه آن‌ها انتقال نوآوری است. دسته دوم که نسل جدید واسطه‌های نوآوری باز به حساب می‌آیند، به عنوان یک سیستم مستقل ایفای نقش می‌کنند و هدف آن‌ها تسهیل جریان نوآوری باز است (Van Lente et al., 2003). با توجه به اینکه در اغلب مطالعات انجام شده در خصوص واسطه‌های نوآوری باز به تمام فرآیند مورد نیاز جهت حل مسئله متقاضی توجه نشده است، بنابراین در این پژوهش به کارکردهای نهادهای واسطه جهت حل مسئله سازمان پرداخته می‌شود. بدین منظور محققان کارکردهای واسطه‌ها را از مقالات استخراج کرده که در جدول ۲ گردآوری شده است.

جدول شماره (۲): کارکردهای واسطه نوآوری باز (منبع: محقق ساخته)

ردیف.	کارکرد	توضیحات	مانابع
۱	آسنایی با فرآیند	شرکت‌ها و افراد با موضوع نوآوری باز (آباته ^{۱۱} و همکاران، ۲۰۱۳؛ آکویلانی ^{۱۲} و همکاران، ۲۰۱۶؛ دسیلو ^{۱۳} و همکاران، ۲۰۱۸؛ فوسن ^{۱۴} و خدمات ارائه شده توسط نهاد واسطه و همکاران، ۲۰۱۸؛ گلیدت ^{۱۵} و همکاران، ۲۰۱۸؛ هاول، ۲۰۰۶؛ کیویما ^{۱۶} و مارتیسکائین ^{۱۷} ، ۲۰۱۸؛ هنری لوپز-وگا ^{۱۸} ، ۲۰۰۹، لوپز و انهاوربک، ۲۰۰۹؛ لوکارینن ^{۱۹} و همکاران، ۲۰۱۸). دوره‌های آموزشی و ترویجی آشنا می‌شوند.	
۲	شناسایی و فناوری و تقاضا	از طریق برگزاری رویدادهای مختلف (آباته و همکاران، ۲۰۱۳؛ آکویلانی و همکاران، ۲۰۱۶؛ بوسکات ^{۲۰} ؛ فدریکو ^{۲۱} ، ۲۰۱۸؛ گلیدت و همکاران، ۲۰۱۸؛ هاول، ۲۰۰۶؛ اینتاراکومنر ^{۲۲} و چاورونپورن ^{۲۳} ، ۲۰۱۳؛ کیویما و مارتیسکائین، ۲۰۱۸؛ کوشاغینا ^{۲۴} و همکاران، ۲۰۱۷؛ لوکارینن و همکاران، ۲۰۱۸؛ استوارت و هیسالو، ۲۰۰۸؛ ناگونگونی ^{۲۵} و همکاران، ۲۰۱۷؛ تجونگ ^{۲۶} و دیویدس ^{۲۷} ، ۲۰۱۶؛ شارمور ^{۲۸} و دولوراکس ^{۲۹} ، ۲۰۱۸؛ اسدی فرد و همکاران، ۱۳۹۴).	
۳	بانک فناوری و تقاضا	صورت‌بندی و ارائه فناوری‌ها و (آکویلانی و همکاران، ۲۰۱۶؛ کاسالی ^{۳۰} و همکاران، ۲۰۱۷؛ فدریکو، ۲۰۱۸؛ کیویما و مارتیسکائین، ۲۰۱۸؛ هنری لوپز-وگا ^{۳۱} ، ۲۰۰۹؛ انتخاب موارد مناسب را تسهیل ۲۰۱۶؛ استوارت و هیسالو، ۲۰۰۸؛ کلرکس و لیویس، ۲۰۰۹؛ کان ^{۳۲} ، ۲۰۱۸؛ مارین و همکاران، ۲۰۱۷).	
۴	کارگزاران انتقال فناوری	اشخاص حقیقی یا حقوقی که وظیفه (آکویلانی و همکاران، ۲۰۱۶؛ کاسالی و همکاران، ۲۰۱۷؛ جانسون ^{۳۳} ، ۲۰۰۸؛ هنری لوپز-وگا، ۲۰۰۹؛ لوپز و انهاوربک، ۲۰۰۹؛ کان، ۲۰۱۸؛ لوکارینن و همکاران، ۲۰۱۸؛ استوارت و هیسالو، ۲۰۰۸؛ اسدی فرد و همکاران، ۱۳۹۴، آزاد و حسینی، ۱۳۹۷؛ تاریخچه تحولات فن بازار ملی ایران، ۱۳۹۷).	
۵	معرفی فناوری و مختلفی از قبیل جلسات معرفی	برگزاری برنامه‌ها و رویدادهای (آکویلانی و همکاران، ۲۰۱۶؛ بوکت ^{۳۴} و همکاران، ۲۰۱۶؛ کاسالی و همکاران، ۲۰۱۷؛ دسیلو و همکاران، ۲۰۱۸؛ تجونگ و دیویدس، ۲۰۱۶؛ استوارت و هیسالو، ۲۰۰۸؛ فدریکو، ۲۰۱۸؛ کیویما	

¹¹ Abbate¹² Aquilani¹³ De Silva¹⁴ Fossen¹⁵ Gliedt¹⁶ Kivimaa¹⁷ Martiskainen¹⁸ Henry Lopez-Vega¹⁹ Lukkarinen²⁰ Bocquet²¹ Federico²² Intarakumnerd²³ Chaoroenporn²⁴ Kokshagina²⁵ Ngongoni²⁶ Tjong²⁷ Davids²⁸ Shearmur²⁹ Doloreux³⁰ Casali³¹ Künne³² Johnson³³ Bocquet

<p>۱۳۹۴</p> <p>نقدیگر</p> <p>تفاضا به چالش، طوفان فکری، گروه خبرگان و مارتیسکاین، ۲۰۱۸؛ مارین و همکاران، ۲۰۱۷؛ گلیدت و همکاران، ۲۰۱۸؛ فوسن و همکاران، ۲۰۱۷؛ کلرکس و لویس، ۲۰۰۹؛ کان، ۲۰۱۸؛ ناگونگونی و همکاران، ۲۰۱۷؛ ونگ، ۲۰۱۷؛ لین^{۳۵} وی^{۳۶}، ۲۰۱۸؛ کوکشاگینا و همکاران، ۲۰۱۷؛ شارمور و دولوروکس^{۳۷}، ۲۰۱۸؛ اسدی‌فرد و همکاران، ۲۰۱۸؛ و همکاران، ۲۰۱۷).</p>	
<p>۶</p> <p>سناریو (آینده‌نگری)</p> <p>شناسایی فناوری‌هایی که در آینده (دیسیلو و همکاران، ۲۰۱۸؛ هاول، ۲۰۰۶؛ هنری لوپز-وگا، ۲۰۰۹؛ ناگونگونی و همکاران، ۲۰۱۷؛ ونگ، ۲۰۱۷؛ لوکارین و همکاران، ۲۰۱۸؛ اسدی‌فرد و همکاران، ۲۰۰۹) مورد نیاز صنعت است.</p>	
<p>۷</p> <p>معنابخشی</p> <p>انتقال تجربیات پیشین و ایجاد فضای (مارین و همکاران، ۲۰۱۷؛ کان، ۲۰۱۸).</p>	
<p>۸</p> <p>ظرفیت جذب</p> <p>ایجاد شرایطی در متقاضی که سبب افزایش توان بهمنظور دریافت فناوری جدید است.</p>	
<p>۹</p> <p>ارائه مشاوره</p> <p>ارائه مشاوره در بخش‌های مختلف (آکویلانی و همکاران، ۲۰۱۶؛ هنری لوپز-وگا، ۲۰۰۹؛ لوپز و وانهاوربک، ۲۰۰۶؛ هاول، ۲۰۰۶؛ ناگونگونی و همکاران، ۲۰۱۷؛ فدریکو، ۲۰۱۸؛ گلیدت و همکاران، ۲۰۱۸؛ استوارت و هیسالو، ۲۰۰۸؛ دیسیلو و همکاران، ۲۰۱۸؛ لین وی، ۲۰۱۷؛ تجونگ و دیویدس، ۲۰۱۶؛ لوکارین و همکاران، ۲۰۱۸؛ ایتاراکومند و چاورونپورن، ۲۰۱۳؛ کاسالی، ۲۰۱۷؛ دیسیلو و همکاران، ۲۰۱۸؛ ایتاراکومند و چاورونپورن، ۲۰۱۳؛ جانسون، ۲۰۰۸؛ کان، ۲۰۱۸؛ لین وی، ۲۰۱۸؛ مارین و همکاران، ۲۰۱۶؛ بوسکات، ۲۰۱۷؛ شارمور و همکاران، ۲۰۱۷؛ دولوروکس، ۲۰۱۸؛ لوکارین و همکاران، ۲۰۱۸؛ ونگ، ۲۰۱۷).</p>	
<p>۱۰</p> <p>ارائه خدمات</p> <p>ارائه خدمات مختلفی مانند (هاؤل، ۲۰۰۶؛ آکویلانی و همکاران، ۲۰۱۶؛ هنری لوپز-وگا، ۲۰۰۹؛ لوپز و وانهاوربک، ۲۰۰۹؛ فدریکو، ۲۰۱۸؛ کیویما و مارتیسکاین، ۲۰۱۸؛ ناگونگونی و همکاران، ۲۰۱۷؛ اسدی‌فرد و همکاران، ۲۰۱۷؛ کاسالی، ۲۰۱۷؛ دیسیلو و همکاران، ۲۰۱۸؛ ایتاراکومند و چاورونپورن، ۲۰۱۳؛ جانسون، ۲۰۰۸؛ دیویدس، ۲۰۱۷؛ لین وی، ۲۰۱۸؛ شارمور و دولوروکس، ۲۰۱۸؛ ونگ، ۲۰۱۷؛ کیویما و مارتیسکاین، ۲۰۱۸؛ کوکشاگینا و همکاران، ۲۰۱۷).</p>	
<p>۱۱</p> <p>مذاکره</p> <p>نهاد واسطه نوآوری باز حمایت‌هایی را (آکویلانی و همکاران، ۲۰۱۶؛ فوسن و همکاران، ۲۰۱۸؛ استوارت و هیسالو، ۲۰۰۸؛ فدریکو، ۲۰۱۸؛ گلیدت و همکاران، ۲۰۱۸؛ کان، ۲۰۱۸؛ ناگونگونی و همکاران، ۲۰۱۷؛ اسدی‌فرد و همکاران، ۲۰۱۷؛ دیسیلو و همکاران، ۲۰۱۷؛ ایتاراکومند و چاورونپورن، ۲۰۱۳؛ جانسون، ۲۰۰۸؛ کاسالی، ۲۰۱۷؛ دیسیلو و همکاران، ۲۰۱۸؛ تجونگ و دیویدس، ۲۰۱۶؛ بوسکات، ۲۰۱۶؛ تجونگ و دیویدس، ۲۰۱۶؛ لین وی، ۲۰۱۸؛ شارمور و دولوروکس، ۲۰۱۸؛ ونگ، ۲۰۱۷؛ کیویما و مارتیسکاین، ۲۰۱۸؛ کوکشاگینا و همکاران، ۲۰۱۷).</p>	
<p>۱۲</p> <p>اثبات فناوری</p> <p>متقضی لازم است با روش‌های (آباته و همکاران، ۲۰۱۳؛ آکویلانی و همکاران، ۲۰۱۶؛ آزاد و حسینی، ۱۳۹۷؛ هنری لوپز-وگا، آزاد و حسینی، ۱۳۹۷؛ هنری لوپز-وگا، ۲۰۰۹؛ گلیدت و همکاران، ۲۰۱۸؛ جانسون، ۲۰۰۸؛ انتخاب او از ابعاد مختلف به اثبات فناوری انجام شود.</p>	
<p>۱۳</p> <p>نمونه سازی</p> <p>واسطه نوآوری باز این امکان را فراهم می‌کند که متخصصان و حل‌کنندگان مسئله بتوانند نمونه اولیه‌ای از فناوری (آباته و همکاران، ۲۰۱۳؛ آکویلانی و همکاران، ۲۰۱۶؛ آزاد و حسینی، ۱۳۹۷؛ هنری لوپز-وگا، ۲۰۰۹؛ فوسن و همکاران، ۲۰۱۸؛ کان، ۲۰۱۸؛ گلیدت و همکاران، ۲۰۱۸؛ لوکارین و همکاران، ۲۰۱۸؛ جانسون، ۲۰۰۸).</p>	

³⁴ Weng³⁵ Lin³⁶ Wei³⁷ Doloreux³⁸ Schenk

موردنظر خود را تهیه کنند.

۱۴	<p>همکاری و کمک نهاد واسطه به (آکویلانی و همکاران، ۲۰۱۶؛ استوارت و هیسالو، ۲۰۰۸؛ فریکو، ۲۰۱۸؛ کیویما و مارتیسکاین، ۲۰۱۸؛ دسیلوا و همکاران، ۲۰۱۸؛ مارین و همکاران، ۲۰۱۷؛ کاسالی، ۲۰۱۷؛ شارمور و دولوروکس، ۲۰۱۸).</p>	عقد قرارداد	آماده‌سازی	۱۴
۱۵	<p>(آباته و همکاران، ۲۰۱۳؛ آکویلانی و همکاران، ۲۰۱۶؛ آزاد و حسینی، ۱۳۹۷؛ هنری لوپز-وگا، ۲۰۰۹؛ گلیدت و همکاران، ۲۰۱۸؛ ناگونگونی و همکاران، ۲۰۱۷؛ دسیلوا و همکاران، ۲۰۱۸؛ گلیدت و همکاران، ۲۰۱۶؛ تجونگ و دیویدس، ۲۰۱۶؛ لوکارین و همکاران، ۲۰۱۸؛ جانسون، ۲۰۰۸؛ فریکو، ۲۰۱۸؛ رامون، ۲۰۱۷؛ لین و وی، ۲۰۱۸؛ کیویما و مارتیسکاین، ۲۰۱۸).</p>	انتقال فناوری	فناوری توسعه تکمیلی	۱۵
۱۶	<p>بسیاری از فناوری‌ها جهت اجرا در سازمان مقاضی نیازمند تحقیق و توسعه تکمیلی هستند.</p>	آماده‌سازی	۱۶	
۱۷	<p>جهت بهره‌برداری از فناوری نیاز است (آکویلانی و همکاران، ۲۰۱۶؛ آزاد و حسینی، ۱۳۹۷؛ فوسن و همکاران، ۲۰۱۸؛ کان، ۲۰۱۸؛ گلیدت و همکاران، ۲۰۱۸؛ تجونگ و دیویدس، ۲۰۱۶؛ دسیلوا و همکاران، ۲۰۱۸؛ مارین و همکاران، ۲۰۱۷؛ لین و وی، ۲۰۱۸؛ بوسکات، ۲۰۱۶؛ کیویما و مارتیسکاین، ۲۰۱۸).</p>	اصلاح	۱۷	
۱۸	<p>جهت بهره‌برداری از فناوری نیاز است (آکویلانی و همکاران، ۲۰۱۶؛ هنری لوپز-وگا، ۲۰۰۹؛ هاول، ۲۰۰۶؛ آباته و همکاران، ۲۰۱۳؛ هنری لوپز-وگا، ۲۰۰۹؛ لوبز وانهاوربک، ۲۰۰۹؛ فوسن و همکاران، ۲۰۱۸؛ گلیدت و همکاران، ۲۰۱۸؛ فریکو، ۲۰۱۸؛ ناگونگونی و همکاران، ۲۰۱۷؛ کاسالی، ۲۰۱۷؛ دسیلوا و همکاران، ۲۰۱۸؛ مارین و همکاران، ۲۰۱۷؛ لوکارین و همکاران، ۲۰۱۸؛ بوسکات، ۲۰۱۶؛ شارمور و دولوروکس، ۲۰۱۸؛ کیویما و مارتیسکاین، ۲۰۱۸).</p>	ساختار	۱۸	
۱۹	<p>متقاضی جهت استفاده از فناوری (آباته و همکاران، ۲۰۱۳؛ هنری لوپز-وگا، ۲۰۰۹؛ لوبز وانهاوربک، ۲۰۰۹؛ مارین و همکاران، ۲۰۱۷؛ تجونگ و دیویدس، ۲۰۱۶؛ لوکارین و همکاران، ۲۰۱۸؛ لین و وی، ۲۰۱۸).</p>	استاندارد	۱۹	
۲۰	<p>حفظ مالکیت فکری در انتقال فناوری (آباته و همکاران، ۲۰۱۳؛ آباته و همکاران، ۲۰۱۳؛ آکویلانی و همکاران، ۲۰۱۶؛ هنری لوپز-وگا، ۲۰۰۹؛ لوبز وانهاوربک، ۲۰۰۹؛ گلیدت و همکاران، ۲۰۱۸؛ دسیلوا و همکاران، ۲۰۱۸؛ ناگونگونی و همکاران، ۲۰۱۷؛ استوارت و هیسالو، ۲۰۰۸؛ کان، ۲۰۱۸؛ بوسکات و همکاران، ۲۰۱۶؛ اینتاراکومندر و چاورونپورن، ۲۰۱۳؛ کاسالی، ۲۰۱۷؛ مارین و همکاران، ۲۰۱۷؛ اسدی‌فرد و همکاران، ۱۳۹۴).</p>	مالکیت فکری	۲۰	

با توجه به بررسی‌های انجام شده در بخش مروج ادبیات، همچنین دسته‌بندی انجام شده در پژوهش‌های پیشین مشخص می‌شود که واسطه‌ها الزاماً تمامی فرآیند انتقال فناوری را مورد حمایت قرار نمی‌دهند (لينچندال، ۲۰۱۳). همچنین در بررسی نهادها مشخص می‌شود که برخی از نهادها تمرکز بر انتخاب داشته و برخی دیگر جلوتر پیش آمده و در عقد قرارداد فناوری مشارکت می‌کنند. بنابراین می‌توان جمع‌بندی ادبیات پژوهش و نهادهای مورد بررسی را در جدول ۳ ارائه کرد.

جدول شماره (۳): دسته‌بندی مقالات و نهادها براساس مشارکت واسطه‌ها در فرآیند تبادل فناوری (منبع: محقق ساخته)

فرآیند انتقال فناوری	انتخاب	انعقاد	انطباق
نهادهای واسطه نوآوری باز	ناین‌سیگما، بی‌۲ مج، یت، ۲، آیدیاکانکشن، فن بازار ملی ایران، اینونگیت ایران، اینونگیت	ناین‌سیگما آیدیاکانکشن یت، ۲، اینونگیت فن بازار ملی ایران	ناتینگهام-اسپیرک، کالیپر
مقالات	(آباته و همکاران، ۲۰۱۳؛ هاول، ۲۰۰۶؛ آکویلانی و همکاران، ۲۰۱۶؛ بوسکات و همکاران، ۲۰۱۶؛ اینتاراکومندر و چاورونپورن، ۲۰۱۳؛ کان، ۲۰۱۸؛ هنری لوپز-وگا، ۲۰۰۹؛ وانهاوربک، ۲۰۰۹؛ آکویلانی و همکاران، ۲۰۱۶)	(بوسکات و همکاران، ۲۰۱۶؛ کاسالی و همکاران، ۲۰۱۷؛ دسیلوا و همکاران، ۲۰۱۸؛ فریکو، ۲۰۱۸؛ گلیدت و همکاران، ۲۰۱۸؛ جانسون، ۲۰۰۸؛ کوکشاگینا و همکاران، ۲۰۰۸)	(آباته و همکاران، ۲۰۱۳؛ اینتاراکومندر و چاورونپورن، ۲۰۱۳؛ کان، ۲۰۱۸؛ هنری لوپز-وگا، ۲۰۰۹؛ آکویلانی و همکاران، ۲۰۱۶)

<p>مارتیسکاین، ۲۰۱۸؛ ناگونگونی و همکاران، ۲۰۱۷؛ استوارت و همکاران، ۲۰۱۷؛ هیسالو، ۲۰۰۸؛ تجونگ و دیویدس، ۲۰۱۶؛ کوکشاگینا و دیویدس، ۲۰۱۷؛ لوكارین و همکاران، ۲۰۱۸؛ شارمور و همکاران، ۲۰۱۸؛ دولوروکس، ۲۰۱۸)</p>	<p>کان، ۲۰۱۸؛ ناگونگونی و همکاران، ۲۰۱۷؛ شارمور و دولوروکس، ۲۰۱۸؛ تجونگ و هیسالو، ۲۰۰۸؛ مارین و همکاران، ۲۰۱۷؛ ونگ، ۲۰۱۷)</p>	<p>دسلیوا و همکاران، ۲۰۱۷؛ فدریکو، ۲۰۱۸؛ هاول، ۲۰۰۶؛ جانسن، ۲۰۰۸؛ کیویما و مارتیسکاین، ۲۰۱۸؛ گلیدت و همکاران، ۲۰۱۸؛ لوکارین و همکاران، ۲۰۱۸؛ فوسن و همکاران، ۲۰۱۸؛ لین و وی، ۲۰۱۸)</p>
---	---	--

۲- روش‌شناسی

این پژوهش از حیث هدف کاربردی است زیرا منجر به ارائه یک مدلی جدید درخصوص واسطه‌های نوآوری باز می‌شود و از حیث داده بهصورت کمی است. جامعه آماری این پژوهش متشکل از ۱۲ خبره است که بهصورت هدفمند انتخاب شده‌اند. تمامی خبرگان دارای سابقه فعالیت و یا تجربه پژوهش در خصوص نهادهای واسطه هستند. این افراد از سه بخش کارگزاران (افرادی که مستقیماً در گیر فعالیت واسطه‌گری هستند)، کارشناسان و مدیران نهاد واسطه (افرادی که در یک نهاد واسطه فعالیت داشته و یا در راهاندازی و مدیریت چنین نهادهایی نقش داشته‌اند) و متخصصان علمی (افرادی که هم سابقه پژوهشی مرتبط و هم سابقه همکاری در نهادهای واسطه دارند) انتخاب شده‌اند. ویژگی‌های خبرگان مورد در جدول ۴ ذکر شده است.

جدول شماره (۴): معرفی خبرگان مطلع

متخصصان علمی	کارشناسان و مدیران نهاد واسطه	حداقل ۳ سال	کارشناسی ارشد یا دکتری	۶	تجربه کاری مرتبط	تعداد	گروه
۲	۴	۴	کارگزار				

همانطور که بیان شد هدف این پژوهش شناسایی مدلی مناسب برای واسطه‌های نوآوری باز در ایران است. برای این منظور ابتدا به مطالعات کتابخانه‌ای و بررسی پژوهش‌های پیشین پرداخته شده است. درنتیجه بازنگری ادبیات، مهمترین کارکردها برای راهاندازی نهادهای واسطه استخراج شده‌اند.

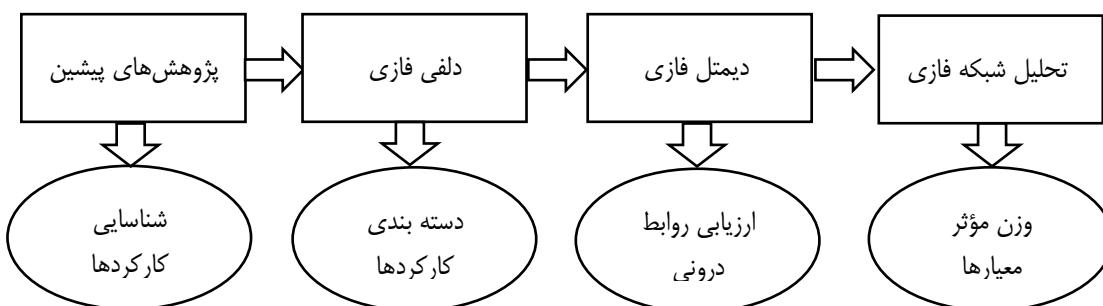
معیارهای مذکور در قالب پرسشنامه‌ای طراحی شده و برای تأیید پایایی پرسشنامه از آلفای کرونباخ استفاده شده است. در ادامه این شاخص‌ها با روش دلفی فازی و با استفاده از ابزار پرسشنامه مورد سنجش قرار گرفت. پس از تعديل معیارها بر اساس نظرهای خبرگان، پرسشنامه مقایسات زوجی طراحی و درمیان جامعه آماری پژوهش توزیع گردید. بهمنظور مقایسه عوامل با یکدیگر از ۵ تعداد عبارت کلامی استفاده شده است که نام این عبارات و مقادیر فازی معادل شان در جدول ۵ نشان داده شده است. در ادامه از تکنیک دیماتل^{۳۹} فازی برای شناسایی ارتباط و میزان تأثیر معیارها بر یکدیگر استفاده شده است، که علاوه بر شناسایی وزن‌های معیارها، میزان تأثیرگذاری و تأثیرپذیری معیارها را نیز مشخص می‌کند. درواقع روش دیمتل فازی برای به تصویر کشیدن ساختار پیچیده روابط علت و معلولی به کار می‌رود (Cheng et al., 2002). از آنجایی که بین عوامل روابط وجود دارد در مرحله بعد برای شناسایی میزان ارجحیت معیارها از تکنیک تحلیل شبکه^{۴۰} فازی استفاده شده است. هدف از به کارگیری این روش تعیین میزان اهمیت و وزن هر یک از عوامل بوده تا آن‌ها بر اساس وزنشان اولویت‌بندی شده و بتوان به اهداف موردنظر رسید. این پژوهش در چهار فاز انجام شده است که گام‌های آن در شکل شماره ۱ معرفی شده است.

³⁹ DEMATEL

⁴⁰ Analytical Network Process (ANP)

جدول شماره (۵): گزینه‌های زبانی و اعداد فازی برای سنجش شدت اثرات (Lu et al., 2013)

گزینه‌های زبانی	اعداد قطعی	اعداد فازی مثلثی
تأثیر خیلی زیاد	۴	(۰/۷۵، ۱، ۰/۷۵)
تأثیر زیاد	۳	(۰/۵، ۰/۷۵، ۱)
تأثیر کم	۲	(۰/۲۵، ۰/۵، ۰/۷۵)
تأثیر بسیار کم	۱	(۰، ۰/۲۵، ۰/۵)
بدون تأثیر	۰	(۰، ۰، ۰/۲۵)

شکل شماره (۱): فرآیند پژوهش

۳- نتایج و بحث

الف) تجزیه و تحلیل داده‌ها

۱. نتایج حاصل از تکنیک دلفی فازی

پس از شناسایی کارکردها در ادامه با استفاده از روش دلفی فازی اقدام میزان اهمیت هریک از این آن‌ها تعیین شده است. پرسشنامه‌ای میان خبرگان توزیع شد که میزان اهمیت هر یک از عوامل را به صورت کیفی و بر اساس ۵ طیف لیکرت از

فوق العاده مهم تا اهمیت مشخص کنند. دلفی فازی در سه مرحله انجام گرفته که این مراحل شامل:

۲. ارزیابی و انتخاب عوامل: به منظور شناسایی عوامل مؤثر برای راهاندازی نهاد واسطه، از ادبیات موضوع عوامل استخراج

گردید. در ادامه گام‌های دلفی فازی ذکر شده است.

ب) نظرسنجی مرحله نخست: در این مرحله مدل مفهومی ارائه شده همراه با شرح زیر عوامل به اعضای گروه خبره ارسال و سپس میزان موافقت آن‌ها با هر کدام از شاخص‌ها اخذ گردید و در ادامه نقطه نظرات پیشنهادی و اصلاحی آن‌ها تقسیم‌بندی شده است. میانگین قطعی به دست آمده نشان‌دهنده شدت موافقت خبرگان با هر کدام از عوامل پژوهش است. نتایج این محاسبات در جدول ۶ آمده است.

جدول شماره (۶): نتایج دور اول نظرسنجی به همراه میانگین دیدگاه‌های خبرگان

ارزش زبانی	خیلی زیاد	متوسط	خیلی کم	کم	ارزش عددی	زیرمعیارها - ارزش فازی	نحوه	میانگین
ارزش عددی	۹	۷	۵	۳	۱	۰/۷۵، ۱	۰/۷۵	mi n
زیرمعیارها - ارزش فازی	۰/۷۵	۰/۷۵	۰/۷۵	۰/۷۵	۰/۷۵	۰/۷۵، ۱	۰/۷۵	mo d
آنالیز با فرآیند	۱۲	۸	۷	۳	۱	۰/۷۵، ۱	۰/۷۵	ma x
شناسایی تقاضای فناوری	۱۳	۵	۲	۰	۰	۰/۷۵	۰/۷۵	۰/۷۵
بانک فناوری (تقاضا و ایده)	۱۳	۵	۲	۰	۰	۰/۷۵	۰/۷۵	۰/۷۵
خدمات کارگزاری	۱۲	۷	۱	۰	۰	۰/۷۵	۰/۷۵	۰/۷۵
معرفی فناوری	۱۶	۳	۱	۰	۰	۰/۷۵	۰/۷۵	۰/۷۵
سناریو سنجی	۱۰	۶	۳	۱	۰	۰/۷۵	۰/۷۵	۰/۷۵

۶/۹۶	۵	۷	۸/۷۵	.	.	۵	۱۰	۵	معنابخشی	۷
۵/۳۰	۳/۲۰	۵/۳۰	۷/۳۰	.	۵	۷	۸	.	ظرفیت جذب	۸
۸/۱۸	۶/۳۰	۸/۳۰	۹/۶۰	.	.	۱	۵	۱۴	مشاوره فناوری	۹
۸/۱۸	۶/۳۰	۸/۳۰	۹/۵۵	.	.	۲	۳	۱۵	خدمات فناوری	۱۰
۸	۶/۱۰	۸/۱۰	۹/۵۰	.	.	۱	۷	۱۲	مذاکره	۱۱
۷/۹۹	۶/۱۰	۸/۱۰	۹/۴۵	.	.	۲	۵	۱۳	عقد قرارداد	۱۲
۸/۱۹	۶/۳۰	۸/۳۰	۹/۶۵	.	.	.	۷	۱۳	ایثاث فناوری	۱۳
۸/۰۱	۶/۱۰	۸/۱۰	۹/۵۵	.	.	.	۹	۱۱	نمونه‌سازی	۱۴
۷/۸۳	۵/۹۰	۷/۹۰	۹/۴۵	.	.	.	۱۱	۹	آماده‌سازی فناوری	۱۵
۷/۹۹	۶/۱۰	۸/۱۰	۹/۴۵	.	.	۲	۵	۱۳	آموزش منابع انسانی	۱۶
۷/۸۱	۵/۸۰	۷/۸۰	۹/۴۵	.	.	۳	۶	۱۱	اصلاح ساختار سازمانی	۱۷
۷/۷۳	۵/۸۰	۷/۸۰	۹/۴۰	.	.	.	۱۲	۸	بازاریابی	۱۸
۸/۴۷	۶/۶۰	۸/۶۰	۹/۸۰	.	.	.	۴	۱۶	استاندارد	۱۹
۷/۸۳	۵/۹۰	۷/۹۰	۹/۴۵	.	.	.	۱۱	۹	مالکیت فکری	۲۰

ج) نظرسنجی مرحله دوم: در این مرحله پرسشنامه دوم تهیه و به همراه با نقطه نظر قبلی هر فرد و میزان اختلاف آن‌ها با دیدگاه سایر خبرگان، مجدداً به اعضای گروه خبره ارسال شد. در مرحله دوم اعضای گروه خبره با توجه به نقطه نظرات سایر اعضای گروه و همچنین با توجه تغییرات اعمال شده در زیرعوامل مجدداً به سوالات ارائه شده پاسخ دادند که نتایج آن در جدول شماره ۷ ارائه شده است.

جدول شماره(۷): نتایج دور دوم نظرسنجی به همراه میانگین دیدگاه‌های خبرگان

نتیجه	پرسشنامه	۵ دوم و سوم	خبرگان	میانگین	غیرفعال	میانگین	زیاد	متوسط	کم	ارزش زبانی	ارزش عددی
				min	mod	max	۱	۳	۵	۷	۹
				۰/۲۵	۰/۵	۰/۷۵	۰/۱	۰/۱	۰/۱	۰/۱	۰/۱
۱	پذیرش	۰/۰۹	۸/۱۹	۶/۳۰	۸/۳۰	۹/۶۵	.	.	.	۷	۱۳
۲	پذیرش	۰/۰۹	۸/۰۸	۶/۲۰	۸/۲۰	۹/۵۰	.	.	۲	۴	۱۴
۳	پذیرش	۰/۱۰	۸/۰۹	۶/۲۰	۸/۲۰	۹/۵۵	.	.	۱	۶	۱۳
							(۰)	(۰)	(۰)	(۰)	(۰)
۴	پذیرش	۰/۱۰	۸/۱۰	۶/۲۰	۸/۲۰	۹/۶۰	.	.	.	۸	۱۲
۵	پذیرش	۰/۱۰	۸/۴۷	۶/۶۰	۸/۶۰	۹/۸۰	.	.	.	۴	۱۶
۶	بعدی	۰/۴۸	۶/۹۰	۶	۸	۹/۴۰	.	.	۲	۶	۱۲
۷	رد	۰/۰۹	۷/۰۵	۵/۱۰	۷/۱۰	۰/۸۰	.	.	۵	۹	۶
۸	رد	۰/۱۰	۵/۴۰	۳/۴۰	۵/۴۰	۷/۴۰	.	۳	۱۰	۷	۸
۹	پذیرش	۰/۱۰	۸/۲۸	۶/۴۰	۸/۴۰	۹/۷۰	.	.	.	۶	۱۴
۱۰	پذیرش	۰/۱۰	۸/۲۸	۶/۴۰	۸/۴۰	۹/۶۵	.	.	۱	۴	۱۵
۱۱	پذیرش	۰/۱۰	۸/۱۰	۶/۲۰	۸/۲۰	۹/۶۰	.	.	۸	۱۲	مذاکره
۱۲	پذیرش	۰/۱۰	۸/۰۹	۶/۲۰	۸/۲۰	۹/۵۵	.	.	۱	۶	۱۳
۱۳	پذیرش	۰/۰۱	۸/۱۸	۶/۳۰	۸/۳۰	۹/۶۰	.	.	۱	۵	۱۴
۱۴	پذیرش	۰/۰۹	۸/۱۰	۶/۲۰	۸/۲۰	۹/۶۰	.	.	۸	۱۲	نمونه‌سازی
۱۵	پذیرش	۰/۱۸	۸/۰۱	۶/۱۰	۸/۱۰	۹/۵۵	.	.	.	۹	۱۱
۱۶	پذیرش	۰/۱۹	۸/۱۸	۶/۳۰	۸/۳۰	۹/۶۰	.	.	۱	۵	۱۴
۱۷	بعدی	۰/۴۸	۸/۱۹	۶/۳۰	۸/۳۰	۹/۶۵	.	.	۷	۱۳	اصلاح ساختار سازمانی

۱۸	بازاریابی	۹	۱۱	۰	۰	۹/۵۵	۸/۱۰	۱/۱۶۰	۸/۰۱	۰/۲۷	بعدی
۱۹	استاندارد	۳	۱۷	۰	۰	۹/۸۵	۸/۷۰	۶/۷۰	۸/۵۶	۰/۰۹	پذیرش
۲۰	مالکیت فکری	۹	۱۱	۰	۰	۹/۵۵	۸/۱۰	۶/۱۰	۸/۰۱	۰/۱۸	پذیرش

با توجه به دیدگاه‌های ارائه شده در مرحله اول و مقایسه آن با نتایج این مرحله، درصورتی که اختلاف بین دو مرحله کمتر از حد آستانه ۰/۲ باشد در این صورت فرایند نظرسنجی متوقف می‌شود. همان‌گونه که جدول فوق نشان می‌دهد برخی از عوامل اعضاي گروه خبره به وحدت نظر رسیده‌اند و میزان اختلاف نظر در مراحل اول و دوم کمتر از حد آستانه ۰/۲ بوده لذا نظرسنجی در خصوص عوامل فوق متوقف شد. از بین عوامل اشاره شده که میانگین غیرفازی شده نظرات خبرگان آن کمتر از ۸ است از مدل مفهومی تحقیق حذف می‌شود. نظرسنجی در مورد باقیمانده عوامل باید صورت بگیرد که در مرحله سوم انجام شد.

(د) نظرسنجی مرحله سوم: در این مرحله ضمن اعمال تغییرات لازم در عوامل مدل، پرسشنامه سوم تهیه شده و همراه با نقطه نظر قبلی هر فرد و میزان اختلاف آن‌ها با میانگین دیدگاه سایر خبرگان، مجدداً به خبرگان ارسال گردید که نتایج آن در جدول ۸ ارائه شده است.

جدول شماره (۸): نتایج دور سوم نظرسنجی به همراه میانگین دیدگاه‌های خبرگان

نتیجه	اختلاف	میانگین	غيرفازی	میانگین	غيرفازی	زیاد	خیلی زیاد	متوسط	کم	خیلی کم	زیاد	ارزش زبانی	
												ارزش عددی	
انتخاب	۶	سناریو سنجی	۱۳	۰	۰/۲۵	۰/۵	۰/۷۵	۱)	۱)	۱)	-	زیرمعیارها	
انطباق	۱۷	اصلاح ساختار	۱۴	۰	۰/۲۵	۰/۵	۰/۷۵	۰/۷۵	۰/۷۵	۰/۷۵	-	ارزش فازی	
سازمانی													
بازاریابی	۱۸	بازاریابی	۱۵	۰	۰/۲۵	۰/۵	۰/۷۵	۰	۰	۰	-	پذیرش	
پذیرش	۰/۱۹	۸/۰۹	۶/۲۰	۸/۲۰	۹/۵۵	۰	۰	۱	۳	۵	۷	ارزش عددی	
پذیرش	۰/۱۰	۸/۲۸	۶/۴۰	۸/۴۰	۹/۷۰	۰	۰	۰	۰/۵	۰/۷۵	۰/۷۵	٪	
انتخاب	۶	سناریو سنجی	۱۳	۰	۰/۲۵	۰/۵	۰/۷۵	۱)	۱)	۱)	-	زیرمعیارها	
انطباق	۱۷	اصلاح ساختار	۱۴	۰	۰/۲۵	۰/۵	۰/۷۵	۰/۷۵	۰/۷۵	۰/۷۵	-	ارزش فازی	
سازمانی													
بازاریابی	۱۸	بازاریابی	۱۵	۰	۰/۲۵	۰/۵	۰/۷۵	۰	۰	۰	-	پذیرش	
پذیرش	۰/۱۸	۸/۳۸	۶/۵۰	۸/۵۰	۹/۷۵	۰	۰	۰	۰/۵	۰/۷۵	۰/۷۵	-	ارزش عددی

همانطور که جدول فوق نشان می‌دهد میزان اختلاف نظر خبرگان در مراحل دوم و سوم کمتر از حد آستانه ۰/۲ است و لذا نظرسنجی در این مرحله متوقف می‌شود. بنابراین در طی سه مرحله نظرسنجی از ۲۰ زیرعامل از مدل مفهومی نهایی تحقیق حذف شده و مدل نهایی دارای ۱۸ زیرعامل است که در جدول ۹ آمده است.

جدول شماره (۹): عوامل مؤثر بر راهاندازی نهاد واسطه

کد	زیر عوامل	عوامل	کد	زیر عوامل	عوامل	کد	زیر عوامل	عوامل	کد	زیر عوامل	عوامل
کد	کد	کد	کد	کد	کد	کد	کد	کد	کد	کد	کد
C ₃₁	آماده‌سازی فناوری	انتخاب	C ₂₁	مشاوره فناوری	اعقاد	C ₁₁	آشنایی با فرآیند	انتخاب	C ₁	شناسایی تقاضای فناوری	انتخاب
C ₃₂	آموزش منابع انسانی	C ₃	C ₂₂	خدمات فناوری	C ₂	C ₁₂	بانک فناوری (تفاضا و ایده)	C ₁₃	C ₁₄	خدمات کارگزاری	C ₁₅
C ₃₃	اصلاح ساختار سازمانی		C ₂₃	مذاکره		C ₁₃	بانک فناوری (تفاضا و ایده)	C ₁₄	C ₁₅	معرفی فناوری	C ₁₆
C ₃₄	بازاریابی		C ₂₄	عقد قرارداد		C ₁₄	بانک فناوری (تفاضا و ایده)	C ₁₅	C ₁₆	سناریو سنجی	
C ₃₅	استاندارد		C ₂₅	اثبات فناوری		C ₁₅	سناریو سنجی				
C ₃₆	مالکیت فکری		C ₂₆	نمونه‌سازی		C ₁₆					

(ه) نتایج حاصل از تکنیک دیماتل فازی: همانطور که مشخص است درجهٔ نفوذ عوامل بر یکدیگر متفاوت است؛ بنابراین، استفاده از روش‌های سنتی نرم‌افزار غیرمنطقی است (Yang & Tzeng, 2011). بنابراین از روش دیماتل فازی استفاده شده است. در

ادامه با استفاده از روش دیماتل فازی معیارهای مورد بررسی قرار گرفتند. درروش دیماتل فازی برای نرماییزه کردن ابتدا جمع تمامی سطرها و ستون‌ها محاسبه می‌شود. بزرگترین عدد سطر و ستون k را تشکیل می‌دهیم و سپس تمامی مقادیر جدول بر معکوس عدد k ضرب می‌شود تا ماتریس نرمال شود. برای محاسبه ماتریس ارتباط کامل، ابتدا ماتریس همانی (I) تشکیل می‌شود. سپس ماتریس همانی را منهای ماتریس نرمال کرده و ماتریس حاصل را معکوس می‌کنیم. درنهایت ماتریس نرمال را در ماتریس معکوس ضرب می‌کنیم. گام بعدی بهدست آوردن مجموع سطرها و ستون‌های ماتریس $\tilde{T}$ است. مرحله بعدی میزان اهمیت شاخص‌ها ($\tilde{D}_i + \tilde{R}_i$) و رابطه بین معیارها ($\tilde{D}_i - \tilde{R}_i > 0$) مشخص می‌شود. اگر $\tilde{D}_i - \tilde{R}_i < 0$ باشد معیار مربوطه اثرگذار و اگر $\tilde{D}_i - \tilde{R}_i = 0$ باشد معیار مربوطه اثربیان است. در گام بعدی اعداد فازی i و $\tilde{D}_i + \tilde{R}_i$ باشد آمده از مرحله قبلی را با توجه به فرمول زیر دیفارزی می‌کنیم.

$$B = \frac{(a_1 + a_3 + a_2)}{3}$$

جدول شماره (۱۰): ماتریس روابط کلی فازی بین عوامل اصلی

	C1			C2			C3		
	L	M	U	L	M	U	L	M	U
C ₁₁	.116	.652	2/685	.33	.783	2/771	.348	.883	3/168
C ₂₁	.283	.788	2/878	.088	.46	2/323	.38	.892	3/054
C ₃₁	.149	.652	2/48	.06	.481	2/182	.051	.433	2/291

دیفارزی شده عدد $\tilde{A} = (a_1 a_2 a_3)$ است. به علت حجم زیاد محاسبات و جداول، فقط جداول نهایی قطعی میزان تأثیرگذاری و تأثیرپذیری معیارها ارائه شده است. جداول ۱۰ و ۱۱ مقادیر اثرگذاری ($\tilde{D}$)، اثربیانی ($\tilde{R}$) و اثرگذاری و اثربیانی خالص ($\tilde{D} - \tilde{R}$) برای عوامل اصلی و جداول ۱۲ و ۱۳ برای زیر عوامل را نشان می‌دهد.

جدول شماره (۱۱): اهمیت و اثرگذاری/اثربیانی عوامل

نتیجه	$\tilde{D} - \tilde{R}$	$\tilde{D} + \tilde{R}$	$\tilde{R}$	$\tilde{D}$	عوامل
اثرگذار	1/0529	22/237	10/592	11/645	انتخاب
اثرگذار	1/6677	20/624	9/4781	11/146	انعقاد
اثربیان	-2/721	20/278	11/5	8/7789	انطباق

بر اساس جدول ۱۱ اگر برای یک شاخص مقدار $\tilde{D} - \tilde{R}$ مثبت شود، آن شاخص، اثرگذار و اگر مقدار $\tilde{D} - \tilde{R}$ منفی شود، آن شاخص، اثربیان است. بنابراین در بین عوامل اصلی "عوامل انعقاد" با مقدار اثرگذاری/اثربیانی خالص ۱/۶۶۸ تأثیرگذارترین و "انطباق" با مقدار اثرگذاری/اثربیانی خالص برابر با ۲/۷۲۱ - تأثیرپذیرترین عامل است. بهطورکلی $\tilde{D} - \tilde{R}$ مثبت، عوامل علی و $\tilde{D} - \tilde{R}$ منفی، عوامل معلول اثربیان محسوب می‌شود.

جدول شماره (۱۲): ماتریس روابط کلی فازی بین زیر عوامل

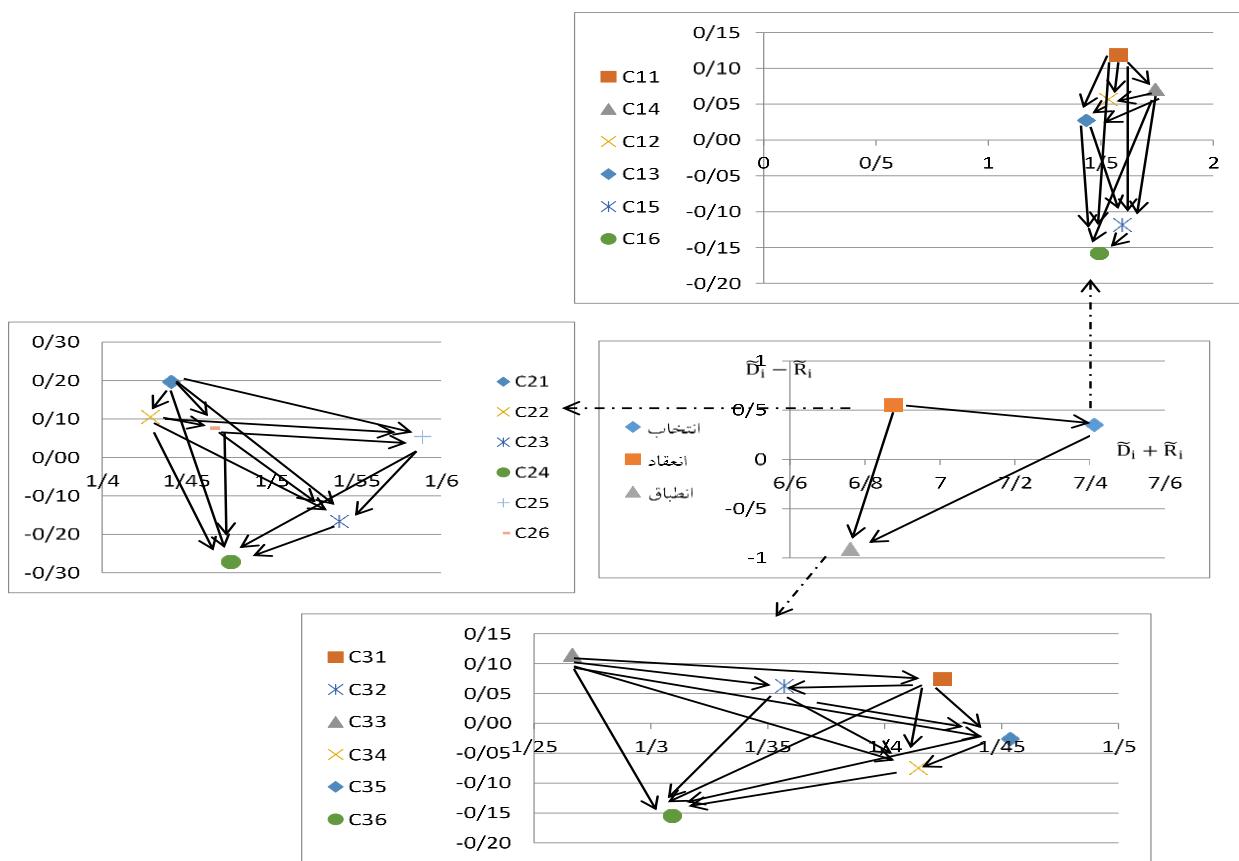
	C ₁₁			C ₁₂			C ₁₃			C ₁₄			C ₁₅	C ₁₆			C ₁₇		
	L	M	U	L	M	U	L	M	U	L	M	U		L	M	U	L	M	U
C ₁₁	0.011	0.05	0.244	0.044	0.099	0.294	0.033	0.086	0.285	0.044	0.105	0.327	...	0.044	0.109	0.333	0.029	0.092	0.326
C ₁₂	0.031	0.082	0.283	0.009	0.045	0.227	0.028	0.078	0.275	0.028	0.087	0.307	...	0.038	0.1	0.326	0.033	0.093	0.323
C ₁₃	0.016	0.065	0.253	0.036	0.083	0.258	0.006	0.037	0.203	0.042	0.095	0.291	...	0.023	0.079	0.286	0.027	0.083	0.294
C ₁₄	0.048	0.106	0.315	0.05	0.107	0.302	0.036	0.092	0.293	0.016	0.066	0.278	...	0.046	0.114	0.341	0.051	0.119	0.349
C ₁₅	0.017	0.063	0.256	0.024	0.07	0.256	0.023	0.071	0.257	0.047	0.102	0.303	...	0.033	0.09	0.3	0.03	0.089	0.304
C ₁₆	0.023	0.071	0.253	0.015	0.06	0.236	0.014	0.058	0.235	0.021	0.074	0.271	...	0.032	0.088	0.289	0.026	0.081	0.285
C ₁₇	0.029	0.081	0.276	0.021	0.073	0.262	0.014	0.064	0.253	0.039	0.097	0.304	...	0.039	0.101	0.31	0.035	0.096	0.314
C ₁₈	0.024	0.071	0.262	0.019	0.068	0.252	0.018	0.066	0.248	0.028	0.083	0.286	...	0.026	0.084	0.294	0.033	0.091	0.302
C ₁₉	0.023	0.065	0.245	0.021	0.064	0.238	0.014	0.056	0.23	0.03	0.077	0.267	...	0.032	0.084	0.279	0.021	0.075	0.277
C ₂₀	0.015	0.052	0.22	0.009	0.046	0.207	0.012	0.048	0.209	0.016	0.06	0.24	...	0.021	0.068	0.253	0.025	0.073	0.258
C ₂₁	0.027	0.078	0.275	0.024	0.071	0.257	0.018	0.067	0.256	0.037	0.094	0.305	...	0.043	0.104	0.316	0.041	0.137	0.313
C ₂₂	0.024	0.071	0.257	0.018	0.066	0.246	0.021	0.068	0.247	0.026	0.081	0.282	...	0.036	0.095	0.299	0.044	0.101	0.307
C ₂₃	0.019	0.067	0.25	0.019	0.064	0.24	0.018	0.058	0.234	0.023	0.076	0.271	...	0.034	0.089	0.287	0.047	0.101	0.3
C ₂₄	0.029	0.07	0.24	0.023	0.061	0.227	0.018	0.057	0.225	0.023	0.071	0.256	...	0.032	0.085	0.273	0.027	0.079	0.275
C ₂₅	0.021	0.061	0.233	0.023	0.06	0.224	0.018	0.056	0.217	0.028	0.073	0.255	...	0.032	0.084	0.267	0.031	0.06	0.27
C ₂₆	0.02	0.061	0.237	0.018	0.062	0.23	0.023	0.062	0.229	0.03	0.079	0.266	...	0.009	0.046	0.225	0.03	0.082	0.279
C ₂₇	0.015	0.057	0.232	0.012	0.052	0.219	0.01	0.048	0.217	0.019	0.066	0.252	...	0.045	0.098	0.282	0.01	0.047	0.228
C ₂₈	0.008	0.042	0.203	0.006	0.039	0.194	0.01	0.044	0.198	0.016	0.057	0.227	...	0.027	0.072	0.247	0.022	0.064	0.243

جدول شماره (۱۳): اهمیت و اثرگذاری/اثرپذیری زیرعوامل

زیرعوامل	$\widetilde{D}$	$\widetilde{R}$	$\widetilde{D} + \widetilde{R}$	$\widetilde{D} - \widetilde{R}$	نتیجه
انتخاب	آشنایی با فرآیند	۰/۸۴۹	۰/۷۲۹	۰/۵۷۸	۰/۱۲۱ اثرگذار
	شناسایی تقاضای فناوری	۰/۷۹۵	۰/۷۳۸	۱/۵۳۳	۰/۰۵۷ اثرگذار
	بانک فناوری (تقاضا و ایده)	۰/۷۳۱	۰/۷۰۳	۰/۴۳۴	۰/۰۲۸ اثرگذار
	خدمات کارگزاری	۰/۹۰۶	۰/۸۳۵	۱/۷۴	۰/۰۷۱ اثرگذار
	معرفی فناوری	۰/۷۳۹	۰/۸۵۷	۱/۵۹۶	-۰/۱۱۸ اثرپذیر
	ستاربو	۰/۶۶۸	۰/۸۵۲	۱/۴۹۲	-۰/۱۵۷ اثرپذیر
	مشاوره فناوری	۰/۸۲	۰/۶۲۱	۱/۴۴۱	۰/۱۹۸ اثرگذار
	خدمات فناوری	۰/۷۶۷	۰/۶۶۱	۱/۴۲۸	۰/۱۰۷ اثرگذار
	مذاکره	۰/۶۸۷	۰/۸۵۳	۱/۵۴	-۰/۱۶۵ اثرپذیر
	عقد قرارداد	۰/۸۰۲	۰/۸۷۴	۱/۴۷۶	-۰/۲۷۱ اثرپذیر
انعقاد	اببات فناوری	۰/۸۲۲	۰/۷۶۷	۱/۵۸۹	۰/۰۵۵ اثرگذار
	نمونهسازی	۰/۷۷	۰/۶۹۳	۱/۴۶۴	۰/۰۷۷ اثرگذار
	آمادهسازی فناوری	۰/۷۵	۰/۶۷۵	۱/۴۲۴	۰/۰۷۵ اثرگذار
	آموزش منابع انسانی	۰/۷۱	۰/۶۴۷	۱/۳۵۷	۰/۰۶۴ اثرگذار
	اصلاح ساختار سازمانی	۰/۶۹۱	۰/۵۷۶	۱/۲۶۶	۰/۱۱۵ اثرگذار
	بازاریابی	۰/۶۷	۰/۷۴۴	۱/۴۱۴	-۰/۰۷۴ اثرپذیر
	استاندارد	۰/۷۱۴	۰/۷۳۹	۱/۴۵۴	-۰/۰۲۵ اثرپذیر
	مالکیت فکری	۰/۸۴۹	۰/۷۲۹	۱/۵۷۸	۰/۱۲ اثرگذار
	انطباق				

برای تعیین نقشه روابط شبکه^{۴۱} (NRM) از ماتریس روابط کلی فازی استفاده می‌شود که در آن میزان اهمیت و تأثیرگذاری و تأثیرپذیری بین عوامل مشخص شده‌اند. محور افقی نمودار اهمیت عوامل و محور عمودی تأثیرگذاری یا تأثیرپذیری عوامل را نشان می‌دهد. در این شکل نحوه تعاملات بین زیر عوامل آن‌ها نیز از طریق پیکان مشخص شده است. در بین عوامل اصلی به ترتیب عوامل انعقاد، انتخاب و انطباق اثرگذار هستند. همان‌گونه که نقشه نشان می‌دهد در بین عوامل اصلی: عامل "انعقاد" بر "انتخاب" و "انطباق" اثرگذار است. همچنین "انتخاب" بر "انطباق" اثرگذارد و از عامل "انعقاد" اثر می‌پذیرد. درنهایت "انطباق" تأثیر پذیرترین بوده و از "انعقاد" و "انتخاب" اثر می‌پذیرد.

⁴¹ Network Relationships Map

شکل شماره (۲): نموداری علی و معلولی و نقشه شبکه روابط بین عوامل اصلی و زیر عوامل

و) نتایج حاصل از تکنیک تحلیل شبکه‌ای فازی: در این تحقیق بر اساس ماتریس روابط کلی که میزان اثرگذاری و اثربازی عوامل را نشان می‌دهد اقدام به حل تحلیل شبکه فازی می‌کنیم. برای حل مدل تحلیل شبکه فازی از روش دیمتل فازی کمک گرفته می‌شود. بنابراین در این قسمت ابتدا ماتریس روابط کلی دیمتل را نرمالیزه کرده و سوپر ماتریس موزون فازی به دست می‌آید. شایان ذکر است که ماتریس ناموزون همان ماتریس روابط کلی است. بعد از نرمالیزه شدن، سوپر ماتریس موزون را از طریق رابطه‌ی $\lim_{K \rightarrow \infty} (W^\alpha)^K$ همگرا کرده تا سوپر ماتریس حددار تشکیل شود. در این پژوهش در توان ۱۲ و تا ۵ رقم اعشار سوپر ماتریس همگرا شده و ماتریس حد دار تشکیل می‌شود. در نهایت با به دست آمدن سوپر ماتریس حددار و دی فازی کردن آن، وزن عوامل و زیر عوامل مشخص به دست می‌آید که در جدول ۱۴ آمده است.

جدول شماره(۱۴): سوپر ماتریس موزون فازی

	C ₁₁			C ₁₂			C ₁₃			C ₁₄			C _—			C ₃₃			C ₃₄			C ₃₆		
	L	M	U	L	M	U	L	M	U	L	M	U	L	M	U	L	M	U	L	M	U	L	M	U
C ₁₁	0.05	0.093	0.136	0.209	0.182	0.164	0.155	0.158	0.159	0.205	0.194	0.183	...	0.198	0.187	0.174	0.133	0.158	0.171	0.145	0.159	0.169		
C ₁₂	0.179	0.168	0.165	0.05	0.093	0.132	0.158	0.16	0.16	0.16	0.178	0.178	...	0.186	0.182	0.175	0.163	0.169	0.173	0.176	0.177	0.174		
C ₁₃	0.096	0.143	0.16	0.214	0.184	0.164	0.038	0.082	0.129	0.252	0.211	0.185	...	0.153	0.171	0.171	0.176	0.18	0.176	0.245	0.198	0.177		
C ₁₄	0.189	0.175	0.17	0.195	0.177	0.163	0.142	0.152	0.158	0.061	0.108	0.15	...	0.182	0.177	0.172	0.2	0.185	0.176	0.188	0.18	0.174		
C ₁₅	0.105	0.141	0.16	0.151	0.155	0.159	0.144	0.158	0.16	0.29	0.226	0.188	...	0.184	0.181	0.174	0.171	0.179	0.176	0.196	0.183	0.176		
C ₁₆	0.202	0.18	0.169	0.129	0.153	0.157	0.121	0.147	0.157	0.186	0.189	0.181	...	0.214	0.192	0.176	0.171	0.176	0.174	0.108	0.148	0.166		
C ₂₁	0.181	0.166	0.164	0.128	0.148	0.156	0.084	0.131	0.151	0.243	0.199	0.181	...	0.178	0.178	0.171	0.157	0.168	0.173	0.159	0.169	0.172		
C ₂₂	0.155	0.154	0.162	0.126	0.148	0.156	0.12	0.143	0.153	0.182	0.18	0.176	...	0.145	0.167	0.171	0.187	0.179	0.175	0.235	0.195	0.175		
C ₂₃	0.165	0.156	0.162	0.149	0.154	0.157	0.099	0.135	0.152	0.22	0.187	0.177	...	0.204	0.184	0.173	0.136	0.164	0.172	0.166	0.174	0.173		
C ₂₄	0.195	0.168	0.164	0.113	0.147	0.155	0.159	0.154	0.156	0.213	0.192	0.179	...	0.144	0.164	0.17	0.168	0.175	0.174	0.252	0.204	0.179		
C ₂₅	0.158	0.161	0.163	0.143	0.147	0.153	0.103	0.138	0.152	0.218	0.194	0.181	...	0.21	0.193	0.177	0.198	0.187	0.177	0.181	0.18	0.175		
C ₂₆	0.175	0.163	0.163	0.129	0.152	0.156	0.151	0.156	0.156	0.192	0.186	0.179	...	0.173	0.179	0.174	0.208	0.191	0.178	0.182	0.177	0.173		
C ₃₁	0.151	0.161	0.163	0.147	0.154	0.157	0.141	0.14	0.153	0.182	0.184	0.176	...	0.193	0.193	0.178	0.269	0.218	0.186	0.249	0.206	0.182		
C ₃₂	0.2	0.172	0.164	0.158	0.151	0.156	0.124	0.141	0.154	0.159	0.174	0.175	...	0.2	0.194	0.178	0.17	0.181	0.179	0.222	0.199	0.181		
C ₃₃	0.146	0.154	0.162	0.158	0.153	0.156	0.124	0.142	0.152	0.199	0.186	0.178	...	0.211	0.197	0.178	0.206	0.189	0.181	0.195	0.189	0.178		
C ₃₄	0.145	0.151	0.161	0.13	0.154	0.156	0.167	0.153	0.156	0.214	0.195	0.18	...	0.077	0.118	0.149	0.268	0.212	0.185	0.237	0.198	0.18		
C ₃₅	0.143	0.155	0.162	0.118	0.141	0.153	0.093	0.13	0.151	0.18	0.179	0.176	...	0.266	0.222	0.184	0.06	0.107	0.149	0.159	0.171	0.176		
C ₃₆	0.104	0.138	0.158	0.075	0.129	0.151	0.119	0.143	0.154	0.194	0.187	0.177	...	0.287	0.232	0.186	0.24	0.204	0.183	0.07	0.115	0.15		

بعد از نرمالیزه شدن، سوپر ماتریس موزون را از طریق رابطه‌ی $\lim_{K \rightarrow \infty} (W^\alpha)^K$ همگرا کرده تا سوپر ماتریس حددار تشکیل گردد. در این پژوهش در توان ۱۲ و تا ۵ رقم اعشار سوپر ماتریس همگرا شده و ماتریس حد دار تشکیل می‌شود (جدول ۱۵).

جدول شماره (۱۵): سوپر ماتریس موزون حد دار

	C ₁₁	C ₁₂	C ₁₃	C ₁₄	C ₁₅	C ₁₆	C ₂₁	C ₂₂	C ₂₃	C ₂₄	C ₂₅	C ₂₆	C ₃₁	C ₃₂	C ₃₃	C ₃₄	C ₃₅	C ₃₆
C ₁₁	0.055	0.051	0.049	0.065	0.067	0.063	0.041	0.043	0.057	0.058	0.048	0.042	0.062	0.057	0.047	0.065	0.064	0.065
C ₁₂	0.055	0.051	0.049	0.065	0.067	0.063	0.041	0.043	0.057	0.058	0.048	0.042	0.062	0.057	0.047	0.065	0.064	0.065
C ₁₃	0.055	0.051	0.049	0.065	0.067	0.063	0.041	0.043	0.057	0.058	0.048	0.042	0.062	0.057	0.047	0.065	0.064	0.065
C ₁₄	0.055	0.051	0.049	0.065	0.067	0.063	0.041	0.043	0.057	0.058	0.048	0.042	0.062	0.057	0.047	0.065	0.064	0.065
C ₁₅	0.055	0.051	0.049	0.065	0.067	0.063	0.041	0.043	0.057	0.058	0.048	0.042	0.062	0.057	0.047	0.065	0.064	0.065
C ₁₆	0.055	0.051	0.049	0.065	0.067	0.063	0.041	0.043	0.057	0.058	0.048	0.042	0.062	0.057	0.047	0.065	0.064	0.065
C ₂₁	0.055	0.051	0.049	0.065	0.067	0.063	0.041	0.043	0.057	0.058	0.048	0.042	0.062	0.057	0.047	0.065	0.064	0.065
C ₂₂	0.055	0.051	0.049	0.065	0.067	0.063	0.041	0.043	0.057	0.058	0.048	0.042	0.062	0.057	0.047	0.065	0.064	0.065
C ₂₃	0.055	0.051	0.049	0.065	0.067	0.063	0.041	0.043	0.057	0.058	0.048	0.042	0.062	0.057	0.047	0.065	0.064	0.065
C ₂₄	0.055	0.051	0.049	0.065	0.067	0.063	0.041	0.043	0.057	0.058	0.048	0.042	0.062	0.057	0.047	0.065	0.064	0.065
C ₂₅	0.055	0.051	0.049	0.065	0.067	0.063	0.041	0.043	0.057	0.058	0.048	0.042	0.062	0.057	0.047	0.065	0.064	0.065
C ₂₆	0.055	0.051	0.049	0.065	0.067	0.063	0.041	0.043	0.057	0.058	0.048	0.042	0.062	0.057	0.047	0.065	0.064	0.065
C ₃₁	0.055	0.051	0.049	0.065	0.067	0.063	0.041	0.043	0.057	0.058	0.048	0.042	0.062	0.057	0.047	0.065	0.064	0.065
C ₃₂	0.055	0.051	0.049	0.065	0.067	0.063	0.041	0.043	0.057	0.058	0.048	0.042	0.062	0.057	0.047	0.065	0.064	0.065
C ₃₃	0.055	0.051	0.049	0.065	0.067	0.063	0.041	0.043	0.057	0.058	0.048	0.042	0.062	0.057	0.047	0.065	0.064	0.065
C ₃₄	0.055	0.051	0.049	0.065	0.067	0.063	0.041	0.043	0.057	0.058	0.048	0.042	0.062	0.057	0.047	0.065	0.064	0.065
C ₃₅	0.055	0.051	0.049	0.065	0.067	0.063	0.041	0.043	0.057	0.058	0.048	0.042	0.062	0.057	0.047	0.065	0.064	0.065
C ₃₆	0.055	0.051	0.049	0.065	0.067	0.063	0.041	0.043	0.057	0.058	0.048	0.042	0.062	0.057	0.047	0.065	0.064	0.065

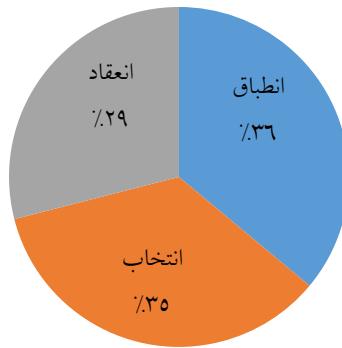
در نهایت با به دست امدن سوپر ماتریس حد دار و دی تاری بین ان، ورن سوامن و ریر سوامن مسحص به دست می‌اید به در

جدول ۱۶ آمده است.

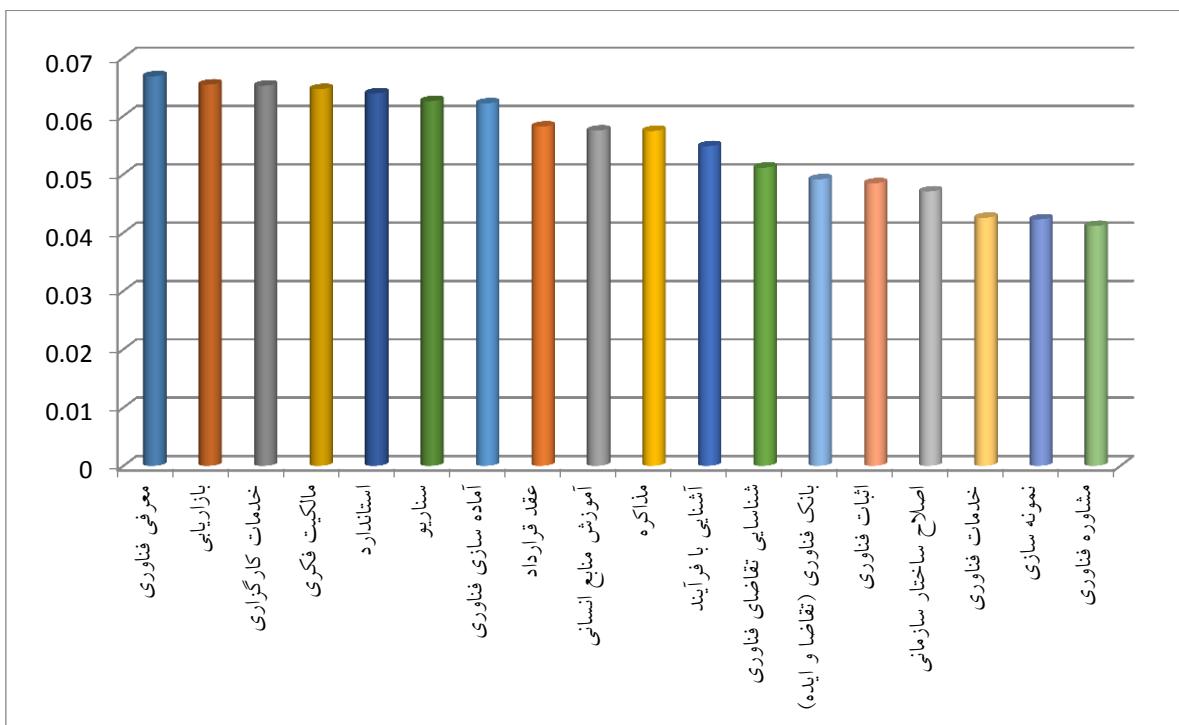
جدول شماره (۱۶): وزن و اولویت عوامل

عوامل اصلی	زیر عوامل	کد	وزن و اولویت نسبی	وزن و اولویت نهایی زیر عوامل	وزن و اولویت عوامل
انتخاب	آشنایی با فرآیند	C ₁₁	۰/۰۵۴۸	(۴)	۰/۱۵۷
C ₁	شناسایی تقاضای فناوری	C ₁₂	۰/۰۵۱۱	(۵)	۰/۱۴۶
	بانک فناوری (تقاضا و ایده)	C ₁₃	۰/۰۴۹۱	(۶)	۰/۱۴۱
	خدمات کارگزاری	C ₁₄	۰/۰۶۵۲	(۲)	۰/۱۸۶
	معرفی فناوری	C ₁₅	۰/۰۶۶۸	(۱)	۰/۱۹۱
	سناریو	C ₁₆	۰/۰۶۵۲	(۳)	۰/۱۷۹
انعقاد	مشاوره فناوری	C ₂₁	۰/۰۴۱۱	(۶)	۰/۱۴۲
C ₂	خدمات فناوری	C ₂₂	۰/۰۴۲۵	(۴)	۰/۱۴۷
	مذاکره	C ₂₃	۰/۰۵۷۴	(۳)	۰/۱۹۸
	عقد قرارداد	C ₂₄	۰/۰۵۸۲	(۱)	۰/۲۰۱
	اثباتات فناوری	C ₂₅	۰/۰۴۸۴	(۲)	۰/۱۶۷
	نمونه‌سازی	C ₂₆	۰/۰۴۲۳	(۵)	۰/۱۴۶
انطباق	آماده‌سازی فناوری	C ₃₁	۰/۰۶۲۱	(۴)	۰/۱۷۲
C ₃	آموزش منابع انسانی	C ₃₂	۰/۰۵۷۵	(۵)	۰/۱۵۹
	اصلاح ساختار سازمانی	C ₃₃	۰/۰۴۷	(۶)	۰/۱۳
	بازاریابی	C ₃₄	۰/۰۶۵۴	(۱)	۰/۱۸۱
	استاندارد	C ₃₅	۰/۰۶۳۹	(۳)	۰/۱۷۷
	مالکیت فکری	C ₃₆	۰/۰۶۴۶	(۲)	۰/۱۷۹

همان‌گونه که جدول ۱۶ نشان می‌دهد بیشترین وزن مربوط به عامل "معرفی فناوری" است که اولویت اول را کسب کرد. عامل "بازاریابی" اولویت دوم، "خدمات کارگزاری" اولویت سوم، "مالکیت فکری" اولویت چهارم و "استاندارد" اولویت پنجم و در نهایت "سناریو" اولویت ششم در بین ۱۸ زیرعامل کسب کردند که $\frac{۳۸}{۸۴}\%$ از وزن کل زیرعامل را به خود اختصاص دادند و این نشان از اهمیت بسیار این زیرعامل است. همچنین شکل ۳ نمودار اولویت عوامل اصلی و شکل ۴ نمودار اولویت نهایی زیر عوامل به روش تحلیل شبکه فازی را نشان می‌دهد.

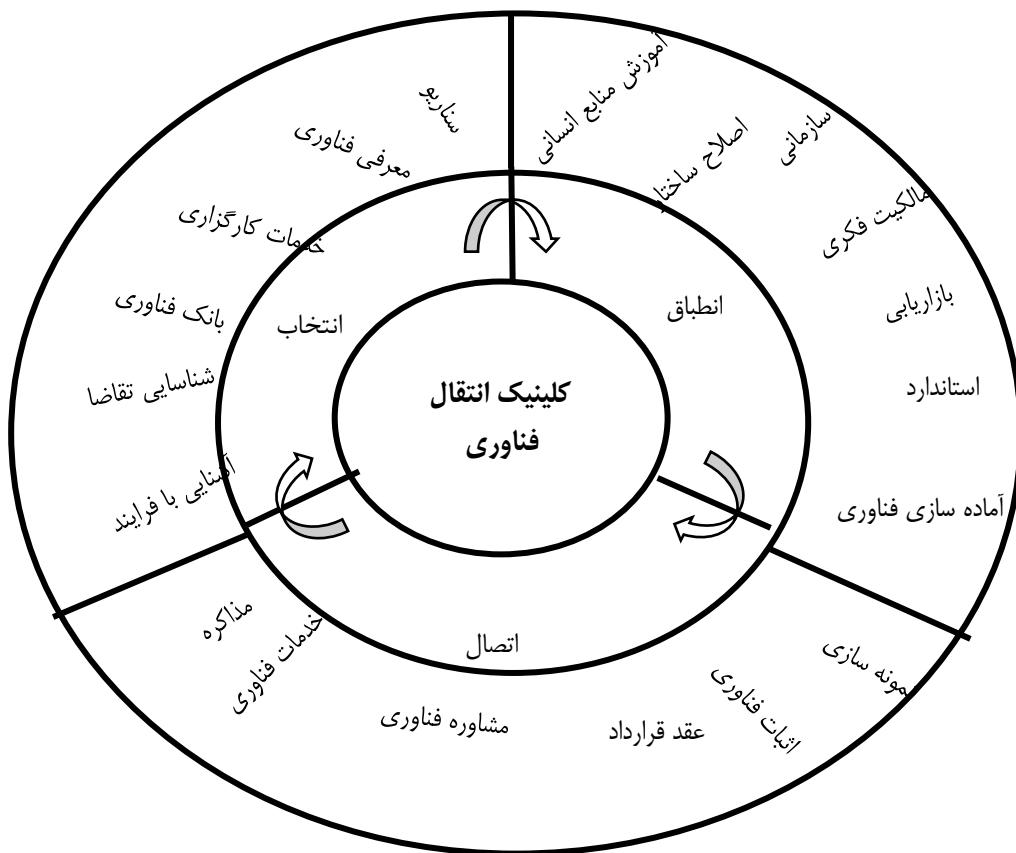

شکل شماره (۳): نمودار اولویت نسبی عوامل اصلی

شکل شماره (۴): نمودار اولویت نهایی زیر عوامل

در نهایت مدل پیشنهادی محققان را می‌توان به صورت شکل ۵ ارائه کرد.

شکل شماره (۵): مدل پژوهش

در مدل ارائه شده توسط محققان که حاصل روش‌های پژوهش ذکر شده است، کارکردها در جانمایی مشخص قرار گرفته شده‌اند. همانطور که از به کارگیری روش‌های کمی مشخص گردید در بین گزینه‌ها برخی از کارکردها اثرگذار و برخی اثربزیر بودند. در این قسمت پیشنهادهای زیر برای تقویت کارکردهای اثربزیر ارائه می‌شود:

- استاندارد: یکی از نقاط ضعف در فرایند انتقال فناوری به منظور حل مسئله صنعت دریافت استانداردها و متناسب کردن فناوری براساس استانداردها مورد نظر متقارضی است. در این قسمت پیشنهاد می‌شود واحدی به منظور حمایت از دریافت استاندارد ارائه شود. درخصوص بخش‌هایی که نیازمند دریافت استانداردهای سخت‌گیرانه‌تر مرتبط با انسان است، مانند وزارت بهداشت، پیشنهاد می‌شود از ابتدا مشاوره‌های تخصصی و موارد مورد نیاز در اختیار طرفین فایند یعنی صنعت، کارگزار و فاکتور ارائه شود. لازم به ذکر است بروکراسی پیش از حد در این قسمت سبب ایجاد دیدگاه‌های منفی در بین محققین شده که لازم است مسئولان امر در جهت اصلاح آن اقدام کنند.
- بازاریابی: جهت تقویت این بخش پیشنهاد می‌شود از ابتدا موضوع بازار در انتخاب طرفین مدنظر قرار گیرد. ارائه واحدی تخصصی در جهت شناخت و ایجاد بازارهای جدید به منظور ورود فناوری از اهمیت بسیاری برخوردار است. همچنین این موضوع ارتباط معنایی با کارکرد سناریو داشته که از کارکردهای اثربزیر است.
- سناریو: با تقویت این کارکرد علاوه بر انتخاب موارد مناسب سبب تقویت کارکرد بازاریابی نیز خواهد شد. همچنین موضوع آینده‌نگری فناوری در بین متقارضیان صنعت به عنوان موضوع لوکس در نظر گرفته می‌شود. اما با تعیین فضای جدیدی در این خصوص به منظور ارائه اهمیت آن به صنایع، بخصوص در بخش‌های خصوصی که فضای رقابت در آن‌ها بیشتر است، سبب

تقویت کارکرد سناریو می‌شود. همچنین با ارائه مشاوره‌های تخصصی در خصوص فضای بازار فناوری، حجم بازار و نیازهای صنعت می‌توان پیشنهادهای مناسبی درخصوص بازار به جامعه مخاطب ارائه کرد.

● عقد قرارداد: این کارکرد جزء کارکردهای اثربیزیر انتخاب شده است. انعقاد قرارداد در واقع پیوند دو بخش فناوری و متقاضی به منظور شروع کار است. نباید انعقاد قرارداد را خاتمه یافته یک پروژه در نظر گرفت. برای تقویت آن پیشنهاد می‌شود ارائه شده مشاوره‌های تخصصی حقوقی، مالی و فنی برای طرفین مشارکت کننده در همکاری ارائه دهد. همچنان که در تحلیل محتوای مصاحبه‌ها ارائه شده انتقال فناوری یک بازی برد-برد است و نباید هیچ یک از طرفین احساس شکست کند. این احساس در انعقاد قرارداد مناسب بسیار کم رنگ می‌شود.

● مذکره: همانطور که از نتایج مشخص شد این کارکرد جزء موارد اثربیزیر است. به نظر می‌رسد یکی از عوامل ضعف در مذکره، به توانایی‌های فن‌بیان کارگزار یا طرفین همکاری باز می‌گردد. به همین دلیل با ارائه دوره‌های آموزشی مانند تقویت فن‌بیان، مدیریت جلسات مذکره به کارگزاران سبب تقویت این کارکرد می‌شود. همچنین ارائه روش‌ها و مشاوره‌هایی درخصوص نحوه انتخاب موارد مناسب نیز می‌تواند سبب ایجاد مذکره مناسب شود.

● معرفی فناوری: همانطور که مشخص شد این کارکرد نیز جزء موارد اثربیزیر است. شناسایی موارد مناسب از بازدیدهای تخصصی، حضور در نمایشگاه‌ها، ارائه پیشنهادهای مناسب جهت تحقیقات منطبق بر نیازهای صنعت، ارزیابی‌های مناسب فناوری و بسیار موارد دیگر سبب انتخاب فناوری و تقاضای مناسب می‌شود.

در نهایت می‌توان از این تحقیق چنین نتیجه گرفت که فرآیند تبادل فناوری از پیچیدگی‌های بسیاری برخوردار بود و هدف از شکل‌گیری نهادهای واسطه نوآوری باز تسهیل برقراری این ارتباط است. بدین منظور در این پژوهش ابتدا به استخراج کارکردهای نهادهای واسطه از ادبیات مرتبط پرداخته شد. در این قسمت ۲۰ کارکرد استخراج گردید و از طریق رجوع به ۱۲ خبره و با استفاده از تکنیک دلفی فازی ۱۸ کارکرد که برای یک نهاد واسطه در ایران مورد نیاز است استخراج و تقسیم‌بندی شدند. دو کارکرد ظرفیت جذب و معنابخشی در این قسمت حذف شده‌اند. در ادامه با تکنیک دیمتل فازی تأثیرگذاری و تأثیربیزیری این کارکردها مشخص شد. در ادامه وزن عوامل و اولویت‌بندی‌ها مشخص گردید. همانطور که بررسی شد در عوامل اصلی انتباطی، انعقاد و در نهایت انتخاب رتبه‌های اول تا سوم را تشکیل می‌دهند. این موضوع نشانگر آن است که از نظر خبرگان منطبق کردن فناوری براساس خواست متقاضی از اهمیت بسیاری بیشتری نسبت به سایر عوامل برخوردار است. در زیر عوامل همانطور که مشخص است معرفی فناوری، بازاریابی و خدمات کارگزاری رتبه‌های اول تا سوم را به خود اختصاص داده‌اند. این موضوع نشانگر آن است که زیرعامل معرفی فناوری مناسب براساس تحلیل تیاز واقعی متقاضی از اهمیت بسیار بالایی برخوردار است. پس از این موضوع زیر عامل بازاریابی، که درواقع نشانگر توجه به عوامل اقتصادی متقاضی است از اهمیت بالایی برخوردار بوده و در نهایت زیرعامل خدمات کارگزاری، که این موضوع نشانگر آن است که توجه به کارگزاران و توسعه‌سازی آن‌ها می‌تواند سبب تسهیل فرآیند حل نیازهای صنعت شده و از عوامل اصلی این کلینیک است، رتبه سوم را به خود اختصاص داده است. در نهایت محققان مدلی برای واسطه‌های نوآوری باز در ایران را ارائه کردند.

۴- منابع

1. A glimpse of the developments of the national Iranian market fan, internal report. (2018).
2. Abbate, T., Coppolino, R., & Schiavone, F. (2013). Linking Entities in Knowledge Transfer: The Innovation Intermediaries. *Journal of the Knowledge Economy*, 4(3), 233-243. doi:10.1007/s13132-013-0156-5
3. Aquilani, B., Abbate, T., & Dominici, G. (2016). Choosing Open Innovation Intermediaries through their web-based platforms. *The International Journal of Digital Accounting Research*, 16, 35-60.

4. Asadifard, Reza; Hadi Hosseini; Farzaneh Shojae and Talebian, Ahmad. (2015). Intermediary Challenges of Technology Exchange between Technology Companies and Industrial Companies in Iran (Case Study; Nanotechnology). The 5th International Conference and Ninth National Conference on Technology Management, Tehran, Iran Technology Management Association.
5. Azad, Nasser & Hosseini, Hadi. (2018). A Comparative Study of Open Source Intermediary Institutions. *Scientific Journal of Research, New Approaches to Management and Accounting*, No. 6
6. Bocquet, R., Brion, S., & Mothe, C. (2016). The Role of Cluster Intermediaries for KIBS' Resources and Innovation. *Journal of Small Business Management*, 54(S1), 256–277.
7. Casali, G. L., Perano, M., & Abbate, T. (2017). Understanding Roles and Functions of Academic Libraries as Innovation Intermediaries within the Service-Dominant Logic Perspective: An Australian Case Study. *Journal of Library Administration*, 57(2), 135-150. doi:10.1080/01930826.2016.1211400
8. Cheng, C.-H., & Lin, Y. (2002). Evaluating the best main battle tank using fuzzy decision theory with linguistic criteria evaluation. *European journal of operational research*, 142(1), 174-186.
9. Chesbrough, H., & Schwartz, K. (2007). Innovating Business Models with Co-Development Partnerships. *Research-Technology Management*, 50(1), 55-59. doi:10.1080/08956308.2007.11657419
10. Chisbrough, Henry William. (2012). Open Innovation: The New Paradigm of Creation and Commercialization of Technology, Kamran Bagheri and Marzieh Shavardi, Rasa Cultural Service Institute, Tehran, 2nd Edition.
11. De Silva, M., Howells, J., & Meyer, M. (2018). Innovation intermediaries and collaboration: Knowledge-based practices and internal value creation. *Research Policy*, 47(1), 70-87. doi:<https://doi.org/10.1016/j.respol.2017.09.011>
12. Diener, K., & Piller, F. (2010). The Market for Open Innovation Increasing the efficiency and effectiveness of the innovation process. Aachen RWTH Aachen University.
13. Dong, A., & Pourmohamadi, M. (2014). Knowledge matching in the technology outsourcing context of online innovation intermediaries. *Technology Analysis & Strategic Management*, 26(6), 655-668. doi:10.1080/09537325.2014.901500
14. Elyasi, Mehdi. (2011). A model for the role of intermediary institutions in the development of technological cooperation between enterprises (case study of Iran's Aerospace Industries). Thesis, Faculty of Management and Accounting, Allameh Tabatabaee University, Tehran, Iran.
15. Federico, S. (2018). The Role of Technology Centers as Intermediary Organizations Facilitating Links for Innovation: Four Cases of Federal Technology Centers in Mexico. *Review of Policy Research*, 0(0). doi:doi:10.1111/ropr.12293
16. Fossen, K. V., Morfin, J., & Evans, S. (2018). A Local Learning Market to Explore Innovation Platforms. *Procedia Manufacturing*, 21, 607-614. doi:<https://doi.org/10.1016/j.promfg.2018.02.162>
17. Gasco-Hernandez, M., Sandoval-Almazan, R., & Gil-Garcia, J. R. (2017). Open Innovation and Co-creation in the Public Sector: Understanding the Role of Intermediaries. Paper presented at the International Conference on Electronic Participation.

18. Gliedt, T., Hoicka, C. E., & Jackson, N. (2018). Innovation intermediaries accelerating environmental sustainability transitions. *Journal of Cleaner Production*, 174, 1247-1261. doi:<https://doi.org/10.1016/j.jclepro.2017.11.054>
19. Howells, J. (2006). Intermediation and the role of intermediaries in innovation. *Research Policy*, 35(5), 715-728. doi:<https://doi.org/10.1016/j.respol.2006.03.005>
20. Intarakumnerd, P., & Chaoroenporn, P. (2013). The roles of intermediaries and the development of their capabilities in sectoral innovation systems: a case study of Thailand. *Asian Journal of Technology Innovation*, 21(sup2), 99-114. doi:[10.1080/19761597.2013.819249](https://doi.org/10.1080/19761597.2013.819249)
21. Johnson, W. (2008). Resources and benefits of intermediate organizations supporting triple helix collaborative R&D: the case of Precarn. *Technovation*, 28(8), 495–505.
22. Kanbach, D., & Stubner, S. (2016). Corporate Accelerators as Recent Form of Startup Engagement: The What, The Why, And The How (Vol. 32).
23. Kivimaa, P., & Martiskainen, M. (2018). Innovation, low energy buildings and intermediaries in Europe: systematic case study review. *Energy Efficiency*, 11(1), 31-51. doi:[10.1007/s12053-017-9547-y](https://doi.org/10.1007/s12053-017-9547-y)
24. Klerkx, L., & Leeuwis, C. (2009). Establishment and embedding of innovation brokers at different innovation system levels: Insights from the Dutch agricultural sector. *Technological Forecasting and Social Change*, 76(6), 849-860. doi:<https://doi.org/10.1016/j.techfore.2008.10.001>
25. Klerkx, L., Álvarez, R., & Campusano, R. (2015). The emergence and functioning of innovation intermediaries in maturing innovation systems: the case of Chile. *Innovation and Development*, 5(1), 73-91. doi:[10.1080/2157930X.2014.921268](https://doi.org/10.1080/2157930X.2014.921268)
26. Kokshagina, O., Le Masson, P., & Bories, F. (2017). Fast-connecting search practices: On the role of open innovation intermediary to accelerate the absorptive capacity. *Technological Forecasting and Social Change*, 120, 232-239. doi:<https://doi.org/10.1016/j.techfore.2017.02.009>
27. Künne, Christoph W. (Ed.). (2018). Online Intermediaries for Co-Creation: An Explorative Study in Healthcare (pp. 65-117). Cham: Springer International Publishing.
28. Lin, M., & Wei, J. (2018). The impact of innovation intermediary on knowledge transfer. *Physica A: Statistical Mechanics and its Applications*, 502, 21-28. doi:<https://doi.org/10.1016/j.physa.2018.02.207>
29. Lopez, H., & Vanhaverbeke, W. (2009). How innovation intermediaries are shaping the technology market? An analysis of their business model. Retrieved from: <http://mpra.ub.uni-muenchen.de/20458/>.
30. Lopez-Vega, H., & Vanhaverbeke, W. (2009). Connecting open and closed innovation markets: A typology of intermediaries. Online at <https://mpra.ub.uni-muenchen.de/27017/>.
31. Lu and et al. (2013). Environmental Strategic Orientations for Improving Green Innovation Performance in Fuzzy Environment - Using New Fuzzy Hybrid MCDM Model. *International Journal of Fuzzy Systems*, 15, (3).
32. Lukkarinen, J., Berg, A., Salo, M., Tainio, P., Alhola, K., & Antikainen, R. (2018). An intermediary approach to technological innovation systems (TIS)—The case of the cleantech sector in Finland. *Environmental Innovation and Societal Transitions*, 26, 136-146. doi:<https://doi.org/10.1016/j.eist.2017.04.003>

33. Marine, A., Elsa, B., Tobias, F., Pascal, L. M., Blanche, S., Martin, S., Anna, Y. (2017). Explicating the role of innovation intermediaries in the “unknown”: a contingency approach. *Journal of Strategy and Management*, 10(1), 19-39. doi:doi:10.1108/JSCMA-01-2015-0005
34. Morgan, E. J., & Crawford, N. (1996). Technology broking activities in Europe – a survey. *International Journal of Technology Management*, 12(3), 360–367.
35. Nell, P. S. V., & Lichtenhaler, U. (2011). Innovation intermediaries: a case study of yet2.com. *International Journal of Technology Intelligence and Planning*, 7(3), 215-231. doi:10.1504/ijtip.2011.044611
36. Ngongoni, C. N., Grobbelaar, S., & Schutte, C. (2017). The Role of Open Innovation Intermediaries in Entrepreneurial Ecosystems Design. *The South African Journal of Industrial Engineering*, 28(3), 10. doi:10.7166/28-3-1839
37. Nilsson, M., Sia-Ljungström, C. (2013). The Role of Innovation Intermediaries in Innovation Systems”, International European Forum, Innsbruck-Igls, Austria, 2013
38. Oliver, G., Michael, D., & Ellen, E. (2011). The role of intermediaries in cross-industry innovation processes. *R&D Management*, 41(5), 457-469. doi:doi:10.1111/j.1467-9310.2011.00651.x
39. Schenk, E., Guittard, C., & Pénin, J. (2017). Open or proprietary? Choosing the right crowdsourcing platform for innovation. *Technological Forecasting and Social Change*. doi:<https://doi.org/10.1016/j.techfore.2017.11.021>
40. Shearmur, R., & Doloreux, D. (2018). KIBS as both innovators and knowledge intermediaries in the innovation process: Intermediation as a contingent role. *Papers in Regional Science*, 0(0). doi:10.1111/pirs.12354
41. Stewart, J., & Hyysalo, S. (2008). Intermediaries, users and social learning in technological innovation. *International Journal of Innovation Management*, 12(03), 295-325. doi:10.1142/s1363919608002035
42. Tjong Tjin Tai, S.-Y., & Davids, M. (2016). Evolving roles and dynamic capabilities of an innovation agency: the Dutch Rijksnijverheidsdienst, 1910–1940. *Technology Analysis & Strategic Management*, 28(5), 614-626. doi:10.1080/09537325.2015.1126571
43. Ulrich, L. (2013). The Collaboration of Innovation Intermediaries and Manufacturing Firms in the Markets for Technology. *Journal of Product Innovation Management*, 30(S1), 142-158. doi:doi:10.1111/jpim.12068
44. Van Lente, H., Hekkert, M., Smits, R., & van Waveren, B. (2003). Roles of Systemic Intermediaries in Transition Processes. *International Journal of Innovation Management*, 7(3), 247-279. doi:10.1142/s1363919603000817
45. Visser, E.-J., & Atzema, O. (2008). With or Without Clusters: Facilitating Innovation through a Differentiated and Combined Network Approach. *European Planning Studies*, 16(9), 1169-1188. doi:10.1080/09654310802401573
46. Weng, C. S. (2017). Innovation Intermediaries in Technological Alliances. *International Journal of Innovation and Technology Management*, 14(02), 1740013. doi:10.1142/s0219877017400132
47. Yang, J., Tzeng, G. H. (2011). An integrated MCDM technique combined with DEMATEL for a novel cluster-weighted with ANP method. *Expert Systems with Applications*.

48. Ye, J., & Kankanhalli, A. (2013). Exploring innovation through open networks: A review and initial research questions. *IMB Management Review*, 25(2), 69-82. doi:<https://doi.org/10.1016/j.iimb.2013.02.002>
49. Zylberberg, E. (2017). Beyond RTO Benchmarking: Towards a Typology of Innovation Intermediaries. MIT-IPC Working Paper 17-002. Retrieved from <https://ipc.mit.edu/sites/default/files/2019-01/17-002.pdf>

Provide a Template for Facilitating Technology Transfer, Centered on Open Innovation Intermediaries

Hadi Hosseini

Ph.D. Student, Tehran South Branch, Islamic Azad University, Tehran, Iran

Naser Azad (Corresponding Author)

Assistant Professor, Tehran South Branch, Islamic Azad University, Tehran, Iran

Email:n_azad@azad.ac.ir

Manuchehr Manteghi

Professor, Department of Management, Faculty of Management, Malek Ashtar University

Mahmood Modiri

Assistant Professor, Tehran South Branch, Islamic Azad University, Tehran, Iran

Abstract

This research examines the role of open innovation intermediaries in facilitating communication between industrial enterprises (technology applicants) and technology-centric companies (technology providers). There is always a lot of challenges for technology exchanges and the needs of the industry. In the meantime, institutional existence is important to facilitate the process of technology exchange to increase interactions. However, as past experiences show, intermediary institutions in our country have not functioned well, and technological exchanges do not have the desired conditions. To this end, this study aims to provide a model for setting up such an institution. This study is conducted based on quantitative approach. Initially, the functions of the intermediate entity were extracted and then, using the fuzzy Delphi technique, the proper functioning of an intermediary entity in the country was identified and divided. In the following, we study the effectiveness and effectiveness of the relationship between the factors using the fuzzy demilitarization technique and have been investigated using the Fuzzy Network Analysis Technique for weighting and prioritizing.

Keywords: Open innovation, Open innovation intermediaries, Brokers, Fuzzy analytic network, Fuzzy Delphi, Fuzzy DEMATEL.

1.